

Novična enota mesečno 26 Din, za
inocentivo 40 Din.

Uredništvo
Ljubljana, Krištofova ulica 8. Telefon 2100,
2122, 2123, 2124, 2125 in 2126.
Maribor: Aleksandrova cesta 18. Telefon
21. 440.
Celje: Kocanova ul. 8. Telefon Nov. 190.
Rokopis se ne vrne. - Oglasni po tarifni.

JUTRO

Upravništvo Ljubljana, Prešernova ul. 84
Telefon št. 2122, 2123, 2124, 2125, 2126
Inspektorat oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova cest
št. 13. Telefon št. 455
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 1
Telefon št. 190
Računal pri pošti št. zavodih. Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.160; Wies
Nr. 105.241

Ljubljana, 16. avgusta.
Napet potek haaške reparacijske kon-
ferenc je obrnil nase pozornost ne-le
angleške, marveč tudi ostale svetovne
javnosti ter odvrnil pažnjo od drugega
dogodka, ki ima zelo velik pomen ne-le
za angleške odnose, marveč tudi sploh
za mednarodne prilike. Ta dogodek je
objava osnutka za spravno pogodbo
med Veliko Britanijo in Egiptom.

Ze par tednov je, kar so se pojavile
prve vesti, da je Mac Donaldova vlada
sklenila predlagati Egiptu spravo in da
je v ta namen že sestavila svoj podrob-
ni načrt. Sedaj pa se objavlja že besed-
dilo pogodbe, ki jo je angleška vlada
predložila in očitno je poprej dogo-
vorila z vlado kralja Fuada in s tem
prehaja zadeva v stadij realizacije.

Predvsem zavzemata k načrtu svoje
stališče angleška in egiptovska javnost.
Na Angleškem se vidi, da more Mac
Donald kljub temu, da se njegova vlada
ne naslanja na absolutno večino, raču-
nati v parlamentu na večino, ki bo ra-
tificirala pogodbo. Tako se more vsaj
presojati po časopisnih vestih. Osobito
se naglašča, da so liberali zadovoljni s
Hendersonovim osnutkom in da zagor-
varja predlagano pogodbo tudi znaten
del konservativcev. Glasovi iz obeh
meščanskih strank bodo vsekakor od-
tehtali one z levega krila delavske
stranke, o katerih se poroča, da jim je
načrt za pogodbo pre malo dosleden,
preveč soroden politiki konservativne
vlade, in ki bodo spričo tega skoro go-
tovo glasovali proti vlad.

Dočim tedaj na angleški strani vsaj
po dosedanjih znamenjih ni pričakovati
komplicacij glede ratifikacijske večine,
je stvar v Egiptu precej drugačna. Si-
tuacija glede potrebne ratifikacije
je tamkaj celo močno komplicirana, ne
toliko po formalni, kot po dejanski
strani.

Kljub temu, da je sedanja situacija v
Egiptu malo primerna osnova za ob-
jektivno presojanje tamkajšnjega poli-
tičnega razpoloženja, se vendar že do-
bro ve, da je nacionalistična stranka
wafd zoper pogodbo. Ne le zato, ker
labouristom očita, da so predložili isti
osnutek, ki so ga bili izdelali že kon-
servativci, a si ga niso upali objaviti in
realizirati zaradi nasprotstva v vrstah
lastne stranke. Egiptovski strokovnjaki
trdijo, da vsebuje tudi novo projektirano
pogodba še mnogo točk, ki se pač
ne dajo združiti s pojmom egiptovske
nacionalne suverenosti. Res, da za-
pustijo angleške čete Egipt, toda ostanejo
v coni ob Suez. Nadalje določa 6. člen
nove pogodbe, da smejo Angleži pre-
vezeti oblast nad vsemi pristanišči, le-
tališči in prometnimi sredstvi v Egiptu,
kakor hitro nastane vojna nevarnost.
Ne le kadar izbruhne vojna, marveč
že, kadar zapreti vojna nevarnost! Se-
veda bo londonska vlada določila, kdaj
je nastopil ta trenutek. Vrh tega je do-
ločba, da mora imeti tudi zanaprej
egiptska armada enako opremo in iz-
vežbanost kot angleška. Poleg teh in
še nekaterih drugih členov pa bo naci-
onalistične kroge najhuje razburjal
odstavek o Sudanu, kjer zahtevajo za-
glulovci kondominij, projekt pogodbe
pa napoveduje samo, da je »britanska
vlada pripravljena vzeti v blagohoten
pretres vprašanje povratka enega egipt-
ovskega bataljona v Sudan istočasno s
odhodom angleških čet iz Kaira«. Nihče
ne more tajiti, da je to ogromno manj,
nego bi bil angleško-egiptovski kondomi-
niji.

Glavna komplikacija pa je v nasled-
njem. Tudi Egipt mora ratificirati pro-
jektirani sporazum. Dekreti, ki so se
izdali ob priliki proglavitve diktature,
dajo kralju Fuadu oblast, da more ra-
tificirati slične pogodbe. Lahko tedaj
ratificira tudi novo angleško-egiptovsko
pogodbo kralj sam. Pred dobrim
mesecem pa je 180 poslancev razpušče-
nega egiptovskega parlamenta poslalo
delavski vladi v London izjavo, s ka-
tero so še enkrat podčrtali svoje nazi-
ranje, da vlada Mahmuda paše nikakor
ne predstavlja volje egiptovskega pre-
bivalstva; iz drugih izjav bivših po-
slancev je znano, da smatrajo še vedno
sedanje stanje kot nezakonito. Kljub
vsemu temu je Mahmud paša oni repre-
zentant Egipta, s katerim se je pogodila
Macdonaldova vlada. Formalno logično
bi bilo tedaj, da kralj Fuad sam izvrši
ratifikacijo. Toda vsakdo ve, da pade
vlada Mahmuda paše ta trenutek, ka-
kor hitro jo nehajo štiti britanski ba-
joneti in na krmilo morajo priti zopet
nacionalistični elementi. Ratifikacija
pa bi bila ta trenutek problematične
vrednosti in wafd bi najbrž hotela zo-
pet pričeti diskusijo od začetka.

Vsem tem komplikacijam bi se moglo
izogniti na ta način, da bi se razpisale
nove volitve in bi novi parlament iz-
vedel ratifikacijo. Toda ta bi imel ne-
dvomno wafdovsko večino in tudi v
tem primeru bi dogovor z Mahmud pa-
šo ne imel več veljave.

Spričo vsega tega je umljivo, da je
glavno glasilo labouristične stranke na-
sloviho na egiptovske nacionaliste apel,

Predsednik vlade na potovanju po Sloveniji Ministrski predsednik je včeraj inspirciral urade v Kra- nju, Kamniku, Celju in Mariboru

Beograd, 16. avgusta, p. »Avala« ob-
javlja: »Davi je predsednik vlade in mi-
nister notranjih del general Peter Živ-
ković v spremstvu ministra za šume in
rudnike dr. Korošca krenil z Bleda na
veliko inspekcijsko potovanje po slo-
venskih krajih. Tekom dneva je obiskal
sreska načelstva v Kranju, Kamniku in
Celju. Predsednik vlade je pregledal
sreske pisarne in posle v njih, zanima-
joč se za splošno stanje prebivalstva.
V tem smislu se je razgovarjal z vsemi
strokovnimi referenti in s prisotnimi
občinskimi župani. V Celju je pregle-
dal še bolnico, invalidski dom, zdrav-

stveni dom in sodišče.
Popoldne je g. predsednik prispel v
Maribor, kjer je pregledal pisarne veli-
kega župana in sreskega načelstva ter
se razgovarjal tudi z oblastnim komi-
sarjem o splošnem stanju samoupravnih
poslov. Zatem je obiskal okrožno
sodišče, kaznilnico, kmetijsko šolo za
sadjarstvo in vinogradništvo in druge
ustanove. Povsod je predsednik vlade
prišel v stike z meščanstvom ter se z
njim razgovarjal o narodnih potrebah
in razmerah. To inspekcijsko potova-
nje je napravilo najboljši vtis na vse
prebivalstvo.«

Podaljšanje določb finančnih zakonov

Podpisan je poseben zakon, ki podaljšuje veljavnost mnogih
določb starih finančnih zakonov

Beograd, 16. avgusta. Kralj je na pred-
log ministra financ in v soglasju z mini-
strskim predsednikom podpisal zakon o po-
daljšanju določb dosedanjih finančnih za-
konov in zakonov o proračunskih dvanaj-
stinah. Ta zakon vsebuje samo one določ-
be, ki so predvsem finančnega značaja.
Vse druge zadeve bodo uzakonjene s po-
sebnimi zakoni. Zakon ima 101 člen. Čl. 1.
pravi, da izvemši od prepisov odstavka 1.
čl. 76. finančnega zakona za leto 1929/30,
oziroma zakona o izpremembi čl. 76. fin.
zakona veljajo še nadalje predpisi doseda-
njih finančnih zakonov in zakona o pra-
računskih dvanajstinah, ki se navajajo v tem
zakonu.

Po čl. 8. uživajo uradniki centralnih ver-
sko-avtonomnih oblasti, ki prejemajo svoje
uradniške denarne prejemke iz cerkvenih
fondov, vse olajšave, ki jih imajo državni
uradniki glede na plačevanje državnih, sa-
moupravnih in občinskih davkov in doklad,
kakor tudi olajšave glede na vožnjo po držav-
nih železnicah.

Po čl. 11. se pooblašča minister pravde,
da more vse fonde za grajenje kazenskih
in sličnih zavodov, ki obstoje na podlagi
posebnih zakonov v posameznih krajih,
prenesti v skupni fond pri Državni hipote-
karni banki v Beogradu ali njenih podruž-
nicah.

Po čl. 14. prejemalo družine svecenikov,
ubitih od Bolgarov, Avstromadžarov in
Nemcev, poleg rednih prejemkov iz držav-
ne blagajne po 500 Din na mesec na ime

narodnega priznanja in po 150 Din mesečne
doklade za vsakega mladoletnega otroka.
S čl. 15. se pooblašča minister pravde,
da potom posebne komisije obravnava vsa
sporna vprašanja o lastninski pravici med
cerkvami in samostani na eni strani, ter
šolami na drugi strani v Južni Srbiji.

Po čl. 20. ostane v veljavi čl. 116 finanč-
nega zakona za l. 1926/27, po katerem se
ustanavlja pri reparacijski komisiji v Pa-
rizu poklic delegata kraljevske vlade v činu
izrednega poslanika in pooblaščenega mi-
nistra na tujem.

Po čl. 57. ostane v veljavi čl. 74. finanč-
nega zakona za leto 1928/29, po katerem
bo samostojna monopolna uprava postavila
po ujedinenju obstoječe zasebne tvornice
vžgalic, cigaretnega papirja ter rafinerije
petroleja pod svojo kontrolo in izterjevala
monopolne takse za njihove proizvode.

V določbah, ki se nanašajo na državne
uslužbenke, se v čl. 104. odreja, da morejo
ministri in državni podtajniki na razpolo-
ženju ostati na tem položaju največ leto
dni. Osebe, ki so dovršile 50. leto življen-
ja, se ne morejo sprejeti v državno služ-
bo, izvemši duhovnike. Aktivni ministri in
državni uradniki ne morejo biti člani uprav-
nega odbora Uprave državnih monopolov,
upravnega ali nadzornega odbora Narodne
banke in Državne hipotekarnke banke, ali
nadzornega odbora delniških družb, ki ima-
jo rudniške pravice ali pogodbe o sekanju
državnih gozdov ali pa uživajo kakšne
druge privilegije.

Beograjska univerza podeduje 80 milijonov

Smrt beograjskega rodoljuba Luke Čelovića — Z marljivostjo
si je pridobil veliko premoženje, ki ga je sedaj zapustil univerzi

Beograd, 16. avgusta, č. Sinoči ob
20.30" je umrl od srčne kapi Luka Če-
lović, znani beograjski bančnik in po-
speševatelj prosvete. Bil je predsednik
Beograjske udruge ter član upravnega
odbora Narodne banke. Rojen je bil v
Trebinju v Hercegovini l. 1852. Ko je
dorastel, je pobegnil l. 1879 v Srbijo,
kjer se je trajno naselil ter se je bavil
s trgovino z žitom in slivami; postal je
zaradi svoje marljivosti zelo premožen.
Čelović je vneto podpiral akcijo za
osvobodjenje Južne Srbije ter propagan-
do v Bosni in Hercegovini. V njegovih

hiši je bil sestavljen prvi komitski od-
delek, ki je krenil v Južno Srbijo. Za
komitsko akcijo je svoječasno vsako le-
to daroval po 50.000 Din. Luka Čelović
je bil samouk, vendar pa je visoko cenil
šolo in prosveto. Ker nima nobenih ož-
jih sorodnikov, je vse svoje imetje, ki
se čeni na 80 milijonov dinarjev, zapu-
stil beograjski univerzi. Že prej v živ-
ljenju pa je daroval mnoge vsote za
gospodarske namene in osnovanje raz-
ličnih podpornih fondov. Njegov pogreb
bo jutri ob 9. dopoldne.

Obletnica smrti kralja Petra

Beograd, 16. avgusta, a. Danes ob 11.
dopoldne se je vršila v saborni cerkvi sve-
čana služba božja za blagopokojnega kra-
lja Petra Velikega Osvoboditelja. Nj. Vel.
kralja je zastopal polkovnik Sarić. Od član-
ov vlade so bili prisotni ministri general
Hadžić, dr. Srškić, Boža Maksimović, dr.
Frangić in Radivojević; dalje še general-
nega štaba general Milan Milovanović, prvi
pomočnik ministra vojske general Kr-
stić in skoro ves oficirski zbor. Mesto
občino je zastopal podžupan dr. Stojadi-
nović. Službe božje so se dalje udeležili
višji uradniki ministrstev in drugih ura-
dov, zastopniki raznih zavodov, korporacij
in društev, vsi poslaniki tujih držav ali
njihovi namestniki ter veliko število dru-
gega občinstva. Pred saborno cerkvijo je
bil postavljen oddelek 2. peš. polka z za-
stavo. Vojništvo je oddalo tri častne sal-
ve. Cerkevne obrede je opravil niški vladika
Dositelj ob asistenci 14 svecenikov. Od-
govarjalo je pevsko društvo Karadžić. Po
končanih cerkvenih obredih je imel vladika
Dositelj govor o pokojnem kralju Pe-
tru in o njegovih velikih zaslugah za naš
narodno osvobodjenje in ujedinenje.

Strokovni obrtni tečaji v Beogradu

Beograd, 16. avgusta a. Državni zavod za
pospeševanje industrije in obrti pri ministertvu
za trgovino in industrijo bo otvoril v Beogradu
dne 1. septembra štirimesečni tečaj o elektro-
instalaterski, o oblačilni in o mizarški obrti.
Vpisovanje v te tečaje se prične 20. avgusta in
traja do 1. septembra.

kjer jih poziva, naj sprejmejo ponudni
jim sporazum, ki da je najugodnejši od
vseh možnosti. Koliko bo zalegel ta
apel, je veliko vprašanje. Vsekakor pa
zadeva še dolgo ne bo zadovoljivo raz-
čiščena.

Herriotova zahvala

Beograd, 16. avgusta, p. Namestnik mi-
nistra zunanjih del dr. Kosta Kumanudi je
prejel danes od bivšega predsednika fran-
coske vlade Herriota iz Bitolja naslednjo
brzojavko:

»Preden zapustim Vaše divne kraje, si
štejem v dolžnost, da se Vam zahvalim
za izvrstno spremitvo, ki ste mi ga dode-
lili, kakor tudi za topel sprejem, ki sem
ga bil deležen od strani oblasti in pre-
bivalstva. Vaša velika država lahko računa
na mojo hvalnost in privrženost kakor
nikoli prej. Herriot.«

Prva seja upravnega odbora PAB

Beograd, 16. avgusta p. Davi se je vršila
prva seja upravnega odbora Privilegirane
agrarne banke. Seji so prisostvovali vsi člani
upravnega odbora. Najprej se je upravni
odbor konstituiral in je bil za podpredsed-
nika izvoljen podguverner Narodne banke
dr. Andrija Radović; v izvršilni odbor, ki
bo vodil tekoče posle, so bili izvoljeni mi-
nister poljedelstva dr. Frangić, minister
pravde dr. Srškić in ravnatelj Državne hi-
potekarne banke Vojin Gjuričić. Izvršilne-
mu odboru so bila dana polnočnjača glede
nastanitve uradništva in ostalih tehničnih
vprašanj. Prihodnja seja upravnega odbora
bo 4. septembra. Na tej seji se bodo spre-
jeli pravilniki o uradništvu, o podeljevanju
posojil ter o razdelitvi dela na posamezne
oddelke.

Danes je Privilegirana agrarna banka re-
gistrirala svoj naslov pri sodišču.

Naši oficirji na Poljskem

Varšava, 16. avgusta a. Danes so prispeli v
Poznanj jugoslovenski oficirji. Na postaji so jih
svečano sprejeli predstavniki vojaških in civil-
nih oblasti s častno četo in vojaško godbo. Po
kosilu so si jugoslovenski oficirji ogledali med-
narodno razstavo v Poznanju. Gostje ostanejo
v Poznanju 2 dni.

Snowden ponovno ograža haaško konferenco

Na spomenico štirih držav je odgovoril z ostro ultima-
tivno noto — Konferenca bo najbrže preložena, ker je
Anglija odbila vse posredovalne poskuse

Pariz, 16. avgusta, a. Po poročilih
iz Haaga vsebuje spomenica, ki je bila
včeraj izročena Snowdenu nekoliko iz-
boljšanja v korist Veliki Britaniji. V
spomenici odstopajo velesile Angliji čiste
ostanke, ki bodo doseženi deloma
med izvajanjem Dawesovega načrta do
uvejavanja Youngovega načrta, deloma
pa ostanke brezpogojnih Youngovih
anuitet. Male upniške države, katerim
je bil prvotno namenjen gornji čisti
ostanek, bodo dobile druge odškodni-
ne. Angliji se dovoljuje tudi izjemno
stališče glede stvarnih reparacij. Stro-
kovnjaki so pozvani, da sestavijo po-
drobne račune o teh novih koncesijah,
ki dosegajo tri četrtnje zahtev, ki jih
stavlja Anglija.

»Le Petit Parisien« trdi, da je izjavil
angleški minister financ Snowden an-
gleškimi novinarjem glede izročene spome-
nice tole: »Predlogi, ki so mi bili
predloženi, so nesprejemljivi in jaz sem
jih zato vse odbil.« Takoj nato je nanjo
odgovoril z noto, kjer je francoski, ita-
lijanski, belgijski in japonski delegaciji
še enkrat podrobno in odločno povda-
ril angleške zahteve.

London, 16. avgusta, a. Iz Londona
se poroča, da ima nota, ki jo je poslal
Snowden predsedniku haaške konfe-
rence Jaspardu, obliko ultimatum. Snowden
je zahteval v tej noti, naj se finančna
komisija sestane v soboto. Splošno se
sodi, da je prekinjenje pogajanj neizbežno.
V vseh krogih prevladuje naziranje, da
bo to pot Snowden vsekakor zapustil Haag,
ako bi do sobote ne bile sprejete njegove
zahteve.

Haag, 16. avgusta, a. Danes dopol-
dne je imel Briand sestanek z mini-
strom Cheronom. Nato se je sestel z
nemškimi ministrom zunanjih del doktor
Stresemannom ter ga obvestil o
položaju. Splošen vtis je ta, da bo
Snowden odklonil nadaljnje korake od
strani Francije, Belgije, Italije in Japona
in da bo konferenca odložena.

Glasovi o nadaljevanju konference v Ženevi

Haag, 16. avgusta o. Danes sta se se-
stala nekaj minut pred poldnevom mini-
strski predsednik Briand in zunanji minister
dr. Stresemann in se razgovarjala pet četr-
t ure. Obravnavala sta predvsem vpra-
šanje vedno ostrejšee pojavljajoče krize
haaške konference. Iz krogov nemške de-
legacije se širijo vesti, da je predlagal dr.

„Zeppelin“ na poletu preko Rusije

Spremljajo ga viharji, da ni mogel leteti nad Moskvo — Ob 10.
uri 30 minut je preletel Ural in dobival vremenska poročila
brezčično iz Irkutska

Königsberg, 16. avgusta, o. d. »Grof
»Zeppelin« je preletel med pozdrav-
ljanjem množic včeraj ob 4.16 popol-
dne mesto, kjer je krožil kakih deset
minut in nato nadaljeval pot proti Til-
ži, kamor je dospel ob 5.10. Iz Tilže je
letel v severovzhodni smeri proti Litvi,
katero mejo je preletel pri Tavrogih
ob 5.26. Tu je zrakoplov sprejela eska-
drila litovskih vojni letal, ki so ga
spremljala na vsem poletu preko Litve.
Zrakoplov je letel nizko nad železnico
Tavroga-Seduva-Ponewjež, kjer so ga
opazili ob 6. uri.

Riga, 16. avgusta. Nekaj minut pred
20. je preletel »Zeppelin« litovsko-liti-
ško mejo in plul preko Dvinska proti
ruski meji, ki jo je preletel pri Kres-
lavki ob 21. uri. Radio-postaja v Rigi
je bila dlje časa v zvezi z zrakoplo-
vo postajo in je prekinila z njo zvezo
šele, ko je pričela oddajati leningrajska
postaja poročila o stanju vremena nad
Severno Rusijo, ki je dokaj slabo, ta-
ko da se bo moral v Rusiji boriti zra-
koplov z močnimi vetrovi ter računati
z daljšo vožnjo po megli in deževju.

Moskva, 16. avgusta, o. Nad ruskim
ozemljem je nadaljeval zrakoplov polet
v smeri proge, ki vodi preko Rževa v
Moskvo, kamor je prvotno mislil do-
speti v prvih jutranjih urah, kakor je
javil sovjetski vladi. Zaradi deževja in
lokalnih viharjev na ozemlju jugo-
vzhodno od Rževa je zrakoplov spre-
menil smer poleta ter pričel leteti se-
verneje od Moskve. Ob 1. ponoči je bil
»Zeppelin« nad mestecem Višnji Volo-
čok, ki je oddaljeno 280 km od Moskve.
Od Višnjega Voločka je letela zračna
ladja nad železniško progo proti Ri-
binsku, kjer jo je zapustila in izpreme-
nila smer poleta proti severovzhodu na
Vologdo, kamor je dospela ob 4. uri
zjutraj.

Vologda, 16. avgusta, o. Zrakoplov
»Zeppelin«, ki je letel nad mestom ob
4.7 zjutraj, je vrgel več vreč s po-
što in poročilom, da bo nadaljeval polet
proti Sibiriji nad progo Vologda-Vjat-

Stresemann Briandu, naj se sedaj nadalju-
jejo v Haagu samo razgovori o političnih
vprašanjih likvidacije posledic svetovne
vojne in prepusti finančna vprašanja nepo-
srednemu razgovoru med prizadetimi drž-
javami. Ti razgovori bi se vršili v Ženevi
ob priliki jesenskega zasedanja Društva na-
rodov. Ministrski predsednik Briand je
sprejel predloge dr. Stresemanna in izjavil,
da bo podal o njih svoje stališče v naj-
krajšem času.

Haag, 16. avgusta o. Vsi politični krogi
in delegacije držav pričakujejo z veliko na-
petostjo jutrišnje seje, ki bo najbrž odlo-
čila usodo haaške reparacijske konference.
Z nič manjšo pozornostjo pa pričakujejo
tudi jutrišnje izjavo ministrskega predse-
dnika Brianda o izpraznitvi Porenja. Do-
umevajo, da bo ob tej priliki govoril Briand
zopet enega svojih najboljših govorov, v
katerem bo sporočil načrt za izpraznitev
Porenja in še enkrat poskusil premostiti
prepad, ki je nastal med Anglijo in ostalimi
državami upniami zavoljo angleških zahtev
po reviziji Youngovega načrta.

Angleži razmišljajo

Haag, 16. avgusta, g. Tudi današnji
popoldan je bil posvečen čakanju.
Snowden in angleški eksperti so pro-
učili od štirih držav predloženo spome-
nico. Niso pa še nanjo odgovorili,
ker morajo šele številčno izračunati,
kaj pomenijo ponujane koncesije. Z
ozirom na to sta Jaspard in Snowden
predlagala ostalim delegacijam, naj od-
pade jutrišnja seja finančne komisije.
Predsednik Houtard namerava sklicati
to sejo šele tedaj, ko se bo izkazalo, da
je to potrebno. Splošno pa prevladuje
mnenje, da hoče Snowden pridobiti na
času in da ne želi preloma konference
kljub vsem ostrim in nenavadno svoje-
vrstnim izjavam.

Reparacijska konferenca malih držav

Haag, 16. avgusta s. Iz krogov češkoslo-
vaške delegacije se doznava, da bo haaška
konferenca iz Youngovega plačilnega načrta
določila pavšalno kvoto za izplačilo vseh
malih držav, ki so prijavile reparacijske
zahteve, ter da bo prepustila tem državam,
da se sporazumejo medsebojno o razdelitvi
te celokupne vsote. Na ta način bi se re-
paracijske zahteve Poljske, Češkoslovaške,
Rumunije, Jugoslavije in Grčije ločile od
reparacijskega problema velesil. Kakor iz-
gleda, se bo po ureditvi reparacijskega pro-
blema vzhodnih držav po haaški konferenci
sestala druga reparacijska konferenca, naj-
brže v Pragi, da razpravlja o podrobnostih
razdelitve vsote, ki je določena za male
države.

ka-Sverdlovsk. Zrakoplov leti s po-
vprečno brzino 135 km na uro in upo-
rablja le štiri motorje, ker hrani bencin,
ki ga ima še 7500 kg na krovu.

Vjatka, 16. avgusta, o. a. Ob 10.30 je
preletel »Zeppelin« mesto in sporočil,
da bo preletel Ural pri Sverdlovsku. Po
poročilih iz Sverdlovka je zrakoplov
še preletel sibirsko mejo in leti na
sibirsko železnico proti Omsku, kjer se
bo odločil o nadaljnji smeri poleta.
Brezčična postaja v Irkutsku je že uje-
la zvezo z zrakoplovom ter mu stalno
brzojavila vremenska poročila.

Friedrichshafen, 16. avgusta, s. Zra-
koplov »Grof Zeppelin« javlja: Ob 13.
uri severno od Perma. Vse zdravo. —
Zrakoplov je nato plul preko severne
Sibirije v smeri proti reki Turi.

Po zadnjih poročilih o poletu pluje
zrakoplov zelo hitro. Popoldne je dose-
gel Ural, kjer so ga videli kmalu po
16. uri. Nato je vzel smer proti Tobol-
sku, kamor bo dospel še noči. Od tu-
kaj naprej se bo začel najtežji del vse-
ga poleta nad 2000 km velikim ozem-
ljem, ki je skoraj neobljudeno, ter bo
vzel smer preko Jakutsk na Haba-
rovsk in Vladivostok. »Grof Zeppelin«
je s padobranom vrgel na tla poštni pa-
ket, ki so ga našli 20 km severno od
Ostrovke. Iz tega sklepajo, da je plul
mimo Moskve le v oddaljenosti 50 km.

Zdravstveno stanje predsednika čsl. vlade

Praga, 16. avgusta s. Glasilo bivšega
ministra Stříbrnega objavlja vest, da se je
zdravstveno stanje bivšega ministrskega
predsednika Švehle zelo poslabšalo. Iz dru-
gega vira pa objavlja ravno nasprotno ve-
sti. Bivši minister Stříbrny se je informi-
ral o zdravstvenem stanju ter je dozal,
da se je stanje Švehle po smrti njegove
matere nekoliko poslabšalo, vendar pa
Švehla ne ostaja v sobi, temveč se seta
po vrtu ter se nahaja na potu popolnega
okrevanja.

Drugi učiteljski dan v Zagrebu

Seja glavnega odbora UJU in zaupna konferenca delegatov — Podroben program današnjega kongresa — Koncert slovenskega učiteljskega pevskega zbora

Zagreb, 16. avgusta. V mali dvorani zagrebske borze se je danes dopoldne vršila seja glavnega odbora UJU pod vodstvom predsednika Vlade Petroviča. Seja je najprej razpravljala o poročilu izvršnega odbora, ki je natisnjeno v posebni knjigi. Predsednik poverjenstva UJU v Beogradu Milan Popović je izrazil glavnemu odboru priznanje za njegovo delo, nato pa je govoril o potrebi izpremembe pravil, češ da živi UJU v negotovosti, ker se razne intervencije vrše deloma potom poverjenstev, deloma pa potom glavne uprave. Predsednik Petrovič je dalje sporočil, da so izrazili bolgarski učitelji pripravljenost za sodelovanje z UJU. Pravila za slovensko učiteljsko zvezo se nahajajo še v redakciji in se zato ne niso mogla natisniti. Predsednik sarajevskega poverjenstva Radoslav Popović je poročal o poslovanju tega poverjenstva, Milan Popović pa o urejanju »Narodne Prosvete«. Predsednik zagrebskega poverjenstva Josip Skavič je izrazil mnenje, da je list »Narodna Prosveta« v glavnem zadovoljiv, od učiteljskega samega pa je odvisno, ali bo postal boljši. O tej stvari so govorili še drugi, nakar se je prešlo na razpravo o predlogih glavnih skupščini UJU. Dopoldne ob 5. se je vršila zaupna seja glavnega odbora in delegatov vseh poverjenstev.

Kongres UJU se bo pričel jutri ob 9. dopoldne v veliki dvorani zagrebske borze. Po otvoritvi bodo izvoljeni različni odbori, kot tretja točka so na dnevnem redu pozdravi delegatov, kot četrta točka poročila glavnega in nadzornega odbora UJU, kot peta pa razprava o proračunu za leto 1929/30. Računa se, da bo dnevni red izčrpan že dopoldne.

Okoli polnočja bodo učitelji odšli v povorki po Jurišičevi ulici, Jelčićevem trgu, Strossmayerjevi ulici na Akademski trg pred spomenik Josipa Jurija Strossmayerja, kjer bo predsednik UJU Petrovič po kratkem govoru položil na spomenik venec v imenu vsega učiteljstva. Ob 11.30 bo ofici-

jelno otvorena šolska in učiteljska razstava.

Jutri popoldne bodo zborovali posamezni odbori. Posebno odposlanstvo bo odšlo na pokopališče, kjer bo položilo venec na grobove ilirskega preporoditelja Ljudevita Gaja in hrvatskih učiteljskih prvakov Ivana Filipoviča in Davorina Trstenaka. Zvečer ob 8.30 bo priredil učiteljski pevski zbor iz Slovenije koncert jugoslovenske narodne glasbe, nakar se bo vršila zabava v vseh prostorih Zagrebskega Zbora. Sodelovali bodo tudi nekateri člani zagrebskega Narodnega gledališča. V nedeljo 18. t. m. se bo nadaljeval kongres UJU v dvorani Borze.

Zahteve srbijanskega učiteljstva

Zagreb, 16. avgusta. Predsednik beograjskega poverjenstva UJU Milan Popović je podal naslednjo izjavo o nesoglasju, ki obstaja med glavnim odborom in beograjskim poverjenstvom UJU:

»Pri mnogih članih beograjskega poverjenstva obstaja nerazpoloženje proti sedanjemu predsedniku UJU gosp. Vladi Petroviču. Ti člani so mnenja, da bi bilo treba gosp. Petroviča zamenjati z drugim. Nepraviljavo vprašanja, kdo naj bi bil njegov naslednik. Ako pa ne bo preostalo drugo, kakor da pride gosp. Petrovič zopet v kombinacijo, ne bodo člani beograjske sekcije zaradi tega postavili kakšnega vprašanja, temveč bodo samo zahtevali, naj se na podlagi poročila organiziranim članom beograjske sekcije da 16 mest v glavnem odboru, dočim bi vsi ostali dobili 21 mest. Treba je vedeti, da imajo vse druge sekcije skupno za 280 članov manj, kakor beograjska sekcija sama. Povdarjam, da se pri nas odklanja vsaka misel o kakšni majoritaciji beograjske sekcije, ali o kakem plemenskem razdor, kakor se nam je skušalo podtikati. V ostalem je vsa zadeva organizacijskega značaja.«

Odlikovanja

Kakor smo že včeraj poročali, je Nj. Vel. kralj povodom krsta tretjega kraljeviča podpisal ukaz, s katerim je odlikovano došlej največje število državljanov, po vseh beograjskih listov okrog 28.000. Ukaz objavljajo četrtkove »Službene Novine«, ki obsegajo 95 strani.

Z redom Karagorgije zvezde IV v mariborski oblasti: Rudolf Maister.

Z redom Belega orla V.

v mariborski oblasti: Dr. Alojzij Juvan, župan v Mariboru; dr. Milan Gorišek, župan v St. Lenartu; dr. Alojzij Gorican, župan v Celju; dekan Marko Tomažič v Konjicah; dekan Friderik Horvat v Veliki Nedelji in dekan Anton Podrinski v Zavrću;

v ljubljanski oblasti: inž. Josip Lenarčič, veleposesnik na Verdu; dekan Alojzij Kurent v Leskovcu; Gustav Vodusek, podžupan v Trbovljah; Ivan Gregorič, upravnik podružnice Narodne banke v Ljubljani; Richard Skubeč, direktor TPD v Ljubljani in Milan Kipah, inženjer v Ljubljani.

Z redom Sv. Save I. stopnje:

vseh: prof. inž. Dušan Serbec v Ljubljani in II. stopnjo župan ljubljanski dr. Dinko Puc.

Z redom Sv. Save III. stopnje:

pomožni škof Ivan Tomažič, prof. teol. Josip Hohnjec ter zdravnik dr. Fran Jankovič, vsi v Mariboru;

v ljubljanski oblasti pa: dr. Karel Born, veleposesnik pri Tržiču; notar Aleksander Hudovernik, predsednik notarske zbornice; dr. Peter Defranceschi, predsednik LKB in ravnatelj Rasto Pustoslavšek, vsi v Ljubljani.

Z redom Sv. Save IV. stopnje:

v Mariboru: Andra Ljubinkovič, upravnik podružnice Narodne banke; Josip Hladek-Bohinjski, profesor glasbe; Ferdo Pinter, veletrgovec; dr. Ivo Sorli, notar in književnik; trgovec Petar Mijović, veleindustrijec Josip Rosenberg; odvetnika dr. Franjo Lipold in dr. Andrej Vebeli; inž. Oskar Dračar; odvetnik dr. Leopold Božančič; prof. Vasilij Mirk; zdravnik dr. Viktor Kac; veletrgovec Vilko Weixl; predsednik Slov. obrt. dr. Mijo Vahtar in novinar Vekoslav Spindler; nadalje dekan Josip Janžeković pri Sv. Lenartu; župnik Jernej Frančič pri Sv. Marjeti ob Pesnici; kanonik Josip Cerjak v Slov. Bistrici; odvetnik dr. Josip Pučnik, istotam; Anton Krejčl, ravnatelj tovarne v Rušah; župnik Vekoslav Cilenšek v Poljanah; v Celju pa: opat Peter Jurak, notar Avgust Drukar, odvetnika dr. Josip Karlovšek in dr. Anton Ogrizek; ravnatelj Mohorjeve družbe Josip Cajhin; ravnatelj Celjske posojilnice Josip Smertnik; provincialni kapucinec o. Linus Prah in superior Lazaristov o. Alojzij Pohar; nadalje dekan Ivan Toman v Vojniku; župan Karel Zerovnik v Lopi; zdravnik dr. Edvard Šerko na Vranskem; župnik Franc Zdošek pri St. Jurju ob Taboru; dekan Martin Medved v Braslovčah; zdravnik dr. Vid Cervinka na Polzeli; župnik Fortunat Korčan v St. Pavlu pri Preboldu; Julij Sadnik, unok. učitelj v Grobljem; Ivan Vojgrinec pri Sv. Francišku; mestni župnik Alojzij Čížek; zdravnik dr. Vinko Železnikar in šolski ravnatelj in župan Fran Vrečko, vsi trije v Slovenjgradcu; nadučitelj v p. Simon Šalamun v Smartnem; župnik Davorin Roškar v Misljinu; dekan Ivan Retner v Skalab; šolski ravnatelj v p. Alojzij Trobec v Soštanju; župnik Ivan Hoinik v Koprivni; župnik Ivan Hornbek v Mežici; nadučitelj v p. Simon Viher v Vučenju; notar Avgust Kolšek v Marebnergu; advokat dr. Ivan Rudolf v Zrečah; dekan Franc Lom v Šmarju pri Jelšah; šolski upr. v p. Franc Lovrčec v Podčetrtku; zdravnik dr. Ferdo Kunej v St. Petru pod Sv. gorami; zdrav. direktor dr. Franjo Šter v Rogasli Slatini; nadžupnik Franjo Korosec v Sv. Križu pri Rog. Slatini; dekan Franc Salomon v Rogatec; župnik Fran Bratušek v Svetinju; odvetnik Ivan Fermevc v Ptuj; župnik Anton Ravšelj v Cirkoveh; odvetnik dr. Matej Senčar v Ptuj; župnik Josip Šink pri Sv. Lovrencu; župnik Alfonz Svet v Ptuj; ptujski župan Miha Brenčič; nadučitelj v p. in župan Janko Zunkovič na Raplju; dekan Jože Weixl v Križevcih; notar dr. Ivan Stojan ter župnik Andrej Lovrec v Ljutomeru; notar Hinko Požun in odvetnik dr. Lenart Boecio v Gornji Radgoni; župnik Jože Klekl v Velikih Dolencih; industrijec in župan Josip Benko ter kaplan Ivan Jelič v Murski Soboti; župnik Ivan Braša v Bogojini; franč. gvardijan in župnik o. Sikst Zbil v Čakovcu; nadrabn dr. Ilija Grünwald in zdravnik dr. Albin Vlačič, istotam; župnik Stefan Murko v Podturnu; vicearhidiakon Ivan Kuhar v Prelogu; župnik Andrej Fišer pri Sv. Jurju v Medmurgju; šolski uprav. Adolf Rozinja v Harbeku; nadučitelj v p. Josip Raišp v Mariboru in trgovec Milko Senčar v Ptuj.

V ljubljanski oblasti z redom sv. Save IV. razr. odvetnik dr. Josip Zdošek v Brežicah, odv. dr. Rok Jesenko v Senni. Župnik Anton Perkat v Dobovi, dekan Janez Medvešek na Vidmu, dekan Jakob Pavlovič na Dolnjem Suhoru, župnik Karel Škuli v Dolenji vasi, odvetnik dr. Stefan Raih (sedaj v Celju), dekan Ferdinand Erkar v Kočevju, dekan Anton Skubic v Ribnici, lekarnar Fran Šavnik v Kranju, veleposesnik Anton Detela v Predvorju, župnik Henrik Bukovec v Mokronozu, nadžupnik dr. Fran Krulic v Laškem, rud. direktor inž. Joško Kloiz na Rečici pri Laškem, okrožni zdravnik dr. Ivan Premrov v Gradcu pri Litiji, notar dr. Josip Krevelj v Litiji, okr. zdravnik dr. Tomo Zarnik in župnik Ignac Sitar v Zazorju, dekan Josip Juvanec v Cerknici, notar Fran Tavzes v Gornjem Logatcu, dekan Valentin Zabret v St. Vidu, okrožni zdravnik dr. Janko Marolt na Verdu, dekan Ivan Kette na Vrhniki, mestni tse. moister Ivan Zakotnik v Ze. Siskih, dekan Franc Plešec v Šmarju, nadučitelj v p. Anton Žibert na Ježici, zdravnik dr. Ignac Pavlič v Kandilji, odvetnik dr. Josip Režek v Slav. m. mestu, župnik Janez Oblak na Bledu, župnik Anton Kastelic na Jesenicah, zdravnik dr. Fran Kozoj istotam, notar Stefan Sink v Škofiji Lohi, nadalje v Ljubljani: veletrgovci: Andrej Sarabon, Viktor Rohrman, Robert Kollmann, kamosek Alojzij Vodnik, rentier Kret Pollak, indust. inž. Ivan Avsenek, major v p. Martin Colarič, lekarnar Rihard Sušnik, kanonik Ivan Sušnik, odvetnik dr. Stanko Žitko, inž. Pavel Endlicher, direktor dr. Janko Kernsik, posestnik Josip Lukman, zdravnik dr. Jernej Demšar in dr. Ivan Högl, odvetnika dr. Viljem Kreič in dr. Oton Feitich, c. kor. veleposesnik dr. Milan Dular, direktor »Slavije« dr. Ivan Bolč, kanonik dr. Alojzij Merhar, bančni ravnatelj dr. Ivan Štokar, direktor Kreditnega zavoda Avgust Tosti, prof. dr. Janko Pretnar, odvetnik dr. Milan

Subic, duhovnik Janko Mlakar, tainik Bančnega sindikata dr. Alojzij Rant, novinar Fran Zabret, podravnatel LKB Bogumil Kajzelj dr. inž. Alojzij Král, inž. Josip Pavlin inž. Milan Suklje in trgovec Edvard Zubanc.

Obmejni spopadi v Mandžuriji

Sanghaj, 16. avgusta a. Potrjujejo se vesti, da so ruske čete prestopile meje in pričele prodirati na kitajsko ozemlje. Nankinska vlada je pooblastila svojega poslanika v Washingtonu, da obvesti vse države, ki so podpisale Kelloggov pakt o tem postopanju Rusije.

London, 16. avgusta a. Iz Mukdena poročajo, da je general Šam Sum Liam odredil naj 60.000 mož broječa kitajska vojska takoj odide na sovjetsko mejo. Od 300 ruskih vojakov, ki so včeraj zasedli dve obmejni postojanki je padlo 6 vojakov, dočim sta bila na kitajski strani ubita dva vojaka.

Konec stavke angleških tekstilnih delavcev

Manchester, 16. avgusta. Že skoro tri tedne trajajoča stavka tekstilnega delavstva v Lancashireu je završena. Kakor znano, je stopilo pred tremi tedni v medni boj pol milijona delavcev, ker so zahtevali povišanje plač in mezd in delno preureditev delovnega časa. Po 11urni konferenci med zastopniki strokovnih organizacij in predstavnicami lastnikov tekstilnih tovarn je bil dosežen sporazum. Obe stranki sta pristali na to, da se sestavi mešano razsodišče, ki bo obvezno odločilo v tem sporu. V razsodišče prideta po dva predstavnika delavstva in delodajalcev ter 1 nevtralni predsednik. Davi se je delavstvo vrnilo na delo in bo delalo za dosedanje mezde in z dosedanjimi pogoji, dokler razsodišče ne izreče svoje razsodbe.

Skupna škoda zaradi stavke tekstilnega delavstva v Lancashireu, ki je trajala tri tedne, presega 1 milijon funtov. Delavstvo je izgubilo eno četrtino milijona na odpadlih mezdah.

Novorojenec z liktorskim svežnjem

Rim, 16. avgusta. g. Listi javljajo iz Ancone, da je neka ženska rodila dete, ki je imelo na boku znamenje, ki je kmalu zavzelo obliko fašističnega liktorskega svežnja. Mati je izjavila, da je pred meseci na fašistični proslavi zagledala električno razsvetljen liktorski svežnje ter je pri tej priliki dejala svojim prijateljicam, da se bo njeno dete rodilo s tem znamenjem. Nehote je pri tem prišla za bok. Tajnik fašistične stranke v Anconi je že odposlal Mussoliniju fotografijo tega čudeža.

Francoška policija preiskuje komunistične finančne vire

Pariz, 16. avgusta a. Policija je izvršila celo vrsto hišnih preiskav v komunističnih združenjih v pariških predmestjih. Te zadruge so izdajale blagajniške bone in na ta način podpirale sedaj zapuščen delavsko kmetško banko. Policija je zaplenila vse knjige in korespondenco teh združenj, iz katerih je razviden način financiranja francoske komunistične akcije.

Nov rekord v preplavanju Ženevskega jezera

Zeneva, 16. avgusta o. Holandska plavalica Corry Leibbrandt je preplavala 60 km dolgo progo od Ouchy do Zeneve na Ženevskem jezeru. Plavalica je nepretrgoma 35 ur in pol ter postavila s tem nov rekord za preplavanje tega proge.

Zopet nesreča na rumunski železnici

Bukarešta, 16. avgusta g. Med postajo Sinaia in Reteu se je dogodila zopet železniška nesreča. Dva tovorna vlaka sta trčila skupaj ter skočila s tira. Dva železničarja sta bila ubita, 4 pa so ranjeni.

Iz borovskega letovišča

Kranjska gora, 16. avgusta. Stavbna akcija, ki je bila predvidena za letošnje poletje in za katero so se delale velike priprave, se nikakor ni razmahnila tako, kakor se je pričakovalo. Razen nekaj malenkostnih popravil in starih stavbah se ni dogradilo ničesar, kar bi bilo omembe vredno. Je pač težko zidati sredi med največjo sezono, pomlad pa je v borovskem kraju prekratka, če se more o pomladi sploh govoriti. Razen restavracija Pristavca, ki si je pod Podkorenem napravil novo, moderno pekarno, ni letos nihče pokazal posebne podjetnosti. Tudi prepotrebna, že popolnoma projektirana planinska koča v Krnici je prišla na mrtvo točko in menda ne bo še tako kmalu oživotovljena. Podpisovanje delnic je prenehalo zaradi pomanjkanja kapitala; podružnica planinskega društva pa iz razumljivih razlogov ne more sama investirati potrebne vsote. Vsekakor pa bo naš turistovski svet še dolgo ločen od krasot, ki jih nudi Škratica s svojo divjo skupino.

Od Podkorena pa prav do praga Kranjske gore je polje še vedno zasuto s peskom in gramozom, ki ju je pustila zadnja povodenj za seboj. Borovsko polje je dragoceno, ker se ga meri na milimetre, in je resnično žalostno, da ga še zdaj niso očistili nepotrebne navlake, ki dela na letoviščarje najslabši vtis. Potok Rojico bi bilo pač treba naravnati v staro, sedaj popolnoma suho strugo, a novo strugo bi morali zasuti, da bi si okolica spet pridobila staro, slikovito obeležje. Savini nasipi so še vedno trli in kolikor so popravljani, so popravljani skrajno primitivno in nezanesljivo. Že prihodnja huda ura se bo še strašneje maščevala nad vso okolico kakor se je zadnja povodenj. Zato bi bilo pač umejno, da merodajni čintilji še pravočasno ukreduje vse potrebno, da preprečijo neizogibno katastrofo.

Tukajšnji letoviščarji so zadovoljni z vsem in hvalljivo odkrito razmere, ki vladajo po letoviščih, posebno stanovanjske in prehranjevalne. Zabavajo se med seboj in se kratkočasijo po mili volji. Dan gineva za dnem v dobri volji in brez skrbi. Pravilo, da so po svetovni modi hoteli izbrati celo miss Kranjsko goro, a so se premislili. Konkurentni bi bilo preveč in izbira kraljice nemogoča. Pa so sklenili, da si vsak zase izbere svojo miss Kranjsko goro in jo v srcu proglasi za kraljico. Pa je prav tako in ni zamere na desno, a še najmanj na levo.

Nemški zdravniki iz ČSR v Sloveniji

Sušak, 16. avgusta a. Med raznimi zdravniškimi skupinami, ki bodo obiskale našo riviero septembra meseca, je tudi izlet kakih 100 nemških zdravnikov iz Češkoslovske. Ta skupina potuje vsako leto v znanstvene svrhe in si je letos izbrala našo državo. Po naši državi bodo potovali 14 dni. Dne 11. septembra bodo prispeli v Maribor, od koder bodo napravili izlet na Dobro in v Rogasli Slatino. Dne 12. septembra prispejo v Ljubljano, zvečer se podajo na Bled, kjer ostanejo naslednji dan. 14. septembra odpotujejo preko Ljubljane, Postojne, Sv. Petra, Opaticje in Reke na Sušak, kamor prispejo 16. septembra ob 10. dopoldne. Ogle dati si bodo vsa kopališča ob Jadranu. Na Češko se bodo vračali preko Budimpešte.

Vprašanje kočevske gimnazije

Kočevje, 16. avgusta. d. Vesti, da bo kočevska gimnazija ukinjena, so naše mesto in vse njeno področje hudo vznemirile. Predsednik Dijaškega doma in bivši mestni župan dr. Sajovic je zato porabil priliko, ko se je mudilo na Bledu več članov vlade, da dobi avtentične informacije. Sel je na Bled, kjer je bil sprejet tudi od namestnika predsednika vlade, ministra Uzunoviča. Dobil je zagotovilo, da so vesti o ukinitvi kočevske gimnazije netočne, ker polaga vlada iz državnih in narodnih razlogov na ta zavod veliko važnost. Dijaški dom naj mirno sprejema goience za prihodnje leto, Dr. Sajovic je v Bledu poslal tudi ministru prosvete Maksimoviču obširen telegram, v katerem navaja razloge za neokrnjeni obstoj kočevske gimnazije.

Poslanik Šeba odide?

Praga, 16. avgusta. Kakor znano, se češkoslovaški poslanik v Beogradu Jan Šeba nahaja že pet let v svojem mestu. Po običaju v češkoslovaški diplomaciji se poslaniki po treh letih premeste na novo mesto, vsled česar je pričakovati, da bo tudi poslanik Šeba premeščen iz Beograda še letos.

Skavtski kongres v Beogradu

Beograd, 16. avgusta p. Od 30. avgusta do 3. septembra bo v Beogradu kongres skavtov iz vse države. S kongresom bodo združene tudi prireditve in telmovanja za skavtska prvenstva.

Seja VZS

Beograd, 16. avgusta p. Vrhovni zakonodajni svet je danes popoldne proučeval načrt zakona o srednjih šolah; jutri bo še nadaljeval razpravo o istem zakonu.

K proslavi desetletnice osvobojenja Prekmurja

Prejeli smo s prošnjo za objavo naslednje izjave:

Odbor Sokolskega društva v Dolnji Lendavi je na svoji redni seji dne 12. avgusta 1929. soglasno sklenil, da objavi sledečo

IZJAVA:

Dne 6. avgusta t. l. je »Jutro« priobčilo izjavo g. J. Klekla, župnika v p. in predsednika glavnega akcijskega odbora za proslavo osvobojenja Prekmurja. Ker trdi g. župnik v svoji izjavi, da so bila vsa društva k sestanku izrazi volitve v vodilne odbore povabljeni, ugotavljamo, da podpisani sreski odbor Narodne Odbrane ni dobil nobenega vabila.

Znano nam pa je, da tudi druga nacionalna in kulturna društva niso prejela vabila.

Ker pa obstoja omenjeni odbor po večini iz bivših pristavec neke politične stranke, se nam vsiljuje mnenje, da se hoče tej eminentno važni manifestaciji dati enostransko obeležje, kakor da bi le ena stranka imela vso zaslug za osvobojenje Prekmurja.

IZJAVA.

Na izjavo g. J. Klekla, župnika v p. v Vašem cenl. listu z dne 6. t. m. da so bila vsa društva vabila k sestanku za konstituiranje akcijskega odbora, ugotavljamo, da podpisani sreski odbor Narodne Odbrane ni dobil nobenega vabila.

Znano nam pa je, da tudi druga nacionalna in kulturna društva niso prejela vabila.

Ker pa obstoja omenjeni odbor po večini iz bivših pristavec neke politične stranke, se nam vsiljuje mnenje, da se hoče tej eminentno važni manifestaciji dati enostransko obeležje, kakor da bi le ena stranka imela vso zaslug za osvobojenje Prekmurja.

V tem pogledu bi lahko v marsičem razblinili iluzijo domnevnih zaslug. Princip, zavzet od izvestne strani, naj se prepusti inicijativno domačinom, — je še tako daleč, da se je izkjučilo od vodstva prireditve korporacije, čije člani so z orožjem v roki osvobodili Prekmurje in dali v dosego tega cilja tudi svoje življenje.

Za svobodo Prekmurja je dal namreč svoje mlado življenje Sokol, cigar grob bo do dan dan proslave okinčala ona narodna društva, ki so bila prezrta.

Nacionalisti niso ozkosrčni. Zato oprežajo onim, ki so majhni na duši in srcu. Odbor Narodne Odbrane v Dolnji Lendavi.

IZJAVA.

Učiteljsko društvo za srez Dolnja Lendava izjavlja na dopis g. župnika Klekla v »Jutru« z dne 6. avgusta t. l. da ni bilo povabljen na sestanke zaradi proslave 10-letnice osvobojenja Slovenske Krajin in ne v pripravljane odbore menda v priznanje resničnih zaslug, ki se jih je steklo slovensko učiteljstvo v teku desetletja v tej pokrajini za narod in državo. Bilo je skoro edino, ki je znalo, stoječe v prvi bojni vrsti, nesebično in brez strahu širiti in čuvati narodno in državno misel.

Zavest pa, da je društvo na pravi poti do končne zmage svoje nacionalne misli, mu je popolno zadoščenje za preziranje, zaradi katerega bo še marsikoga sram, ko si bo izpraševal svojo narodno vest. — Učiteljsko društvo za okraj Dolnja Lendava.

Pričetek dela za novi vozni red

Važna konferenca v prometnem ministrstvu

Beograd, 16. avgusta p. V prometnem ministrstvu se je ves dan vršila konferenca zastopnikov oblastnih železniških direktorij in ministrstva prometa. Konferenco je vodil pomočnik ministra g. Francić. Na dopoldanski konferenci so razpravljali o novem voznem redu za l. 1930-31. Zadevni elaborat bo predložen mednarodni konferenci o voznem redu kot predlog naše železniške uprave.

Na popoldnanski konferenci so razpravljali specialno o izpremembi voznega reda za potniške vlake in o izpremembah za takozv. kurzne, to je direktne vozove. Za-

devni elaborat bo dostavljen upravljavcem železnic, ki tvorijo mednarodnih dogovorih poslovno upravo za te vozne re. Uprava švicarskih železnic pošlje elaborata posameznim državam vsem državam v proučitev, nakar se vrši mednarodna konferenca za določitev definitivnega voznega reda. Letošnja konferenca se bo vršila meseca oktobra. Na njej bodo sodelovale vse evropske države z Rusijo vred. Izčtala bo samo Španija. Navzoči bodo tudi zastopniki velikih parobrodskih družb, iz naše države Jadranska plovidba.

Capablanca vodi v Karlovih Varih

Spielmann je drugi, dr. Vidmarja pa je prekosil Niemcovič

Karlovy Vary, 16. avgusta. h. Razsodišče je danes proglasilo včeraj prekinjeno partijo med dr. Vidmarjem in Yatesom za remis. Današnji rezultati so bili naslednji: dr. Tartakower je v 22 potezah porazil Bogoljubova, Canal se je v 45 potezah vdal proti Maroczyju, Mattison je v 63 potezah zmagal nad Johnermem. Remis so ostale partije Šimisch; dr. Treybal po 52 potezah, Marshall; Niemcovič po 45 potezah in Thomas; Rubinstein, ki sta se po 35 potezah odločila prekiniti partijo in bo jutri proglašena za remis. Neodločeni sta ostali tudi partiji Gilg; dr. Euwe in Capablanca; Grünfeld. Prekinjene so

bile partije Spielmann; Yates, dr. Vidmar; Menšikova in Colle; dr. Becker. Današnji igram je prisostvoval znani filmski igralec Conrad Veidt.

Stanje po današnjem kolu je naslednje: Capablanca 10, Spielman 9 in pol (2), Niemcovič 9, Vidmar 8 in pol (1), dr. Euwe, Grünfeld 8, Rubinstein 7 in pol (1), Bogoljubov 7 in pol, dr. Becker 7 (1), Colle 6 in pol (1), Canal, Maroczy, Mattison, Šimisch, Tartakower 6 in pol, Gilg, Johner, Marshall, dr. Treybal 6, Yates 5 (1), Thomas 4, Menšikova 3 (1).

Jutri se bodo igrale le vesele partije. Prihodnje kolo prične v nedeljo.

Horthy snubi madžarsko delavstvo

»Madžarska ni nikoli nasprotovala svobodi in nudi delavstvu največje družabne ugodnosti«

Budimpešta, 16. avgusta. a. Madžarska brzojavna agencija poroča: Pri odkritju spomenika padlim herojem za domovino na otoku Csepelu je imel regent Horthy nagovor na zbrane množice, v katerem je med drugim dejal, da madžarske čete nikoli niso šle v borbo, da bi osvajale. Nato je regent Horthy pozdravil prisotne zastopnike madžarskega delavstva, želeč, da bi med njimi ne bilo tabornov in razlik in da bi se ročni delavci ne ločili od duševnega delavstva. Delavci naj ne po-

zabijo, da so tudi oni otroci domovine. Vsi družabni sloji morajo biti med seboj solidarni, ker žive v objemu ene narodne družine in ker so posamezni sloji odvisni drug od drugega. Nič ne nasprotuje kakemu bratskemu sožitju, ker Madžarska že po svojih tradicijah nikoli ni nasprotovala svobodi, kadar je prišel čas zanjo. Madžarska ni izkazovala delavstvu še nikdar tolikšne družabne udobnosti, kakor sedaj, ko preživlja svoje najtemnejše dni.

Kongres zveze veslaških društev v Varšavi

Lep sprejem zastopnikov 11 narodov, ki bodo tekmovali za evropsko veslaško prvenstvo

Varšava, 16. avgusta a. Včeraj je bil otvoren na svečan način kongres mednarodnega saveza veslaških društev. Otvoritvi je prisostvoval minister Matuzewski, dočim je varšavsko obično zastopal njen podžupan Spontanski. Svečanosti so se udeležili tudi predstavniki ostalih javnih oblasti, sportskih društev in številno občinstvo.

Minister Matuzewski je pozdravil kongres v imenu vlade in dejal, da vzgaja sport za ljubljen borbo z nasprotnikom ter strogo obvladane samega sebe. Na pozdravni nagovor poljskega ministra je odgovoril Feron Fiza, ki se

je pred vsem zahvalil predsedniku poljske republike Moscickemu, da je prevzel visoko pokroviteljstvo nad letošnjim tekmovali za evropsko veslaško prvenstvo. Oči sportnikov iz različnih krajev Evrope so te dni obrnjene proti Varšavi, kjer so se zbrali zastopniki 11 držav, da se med seboj kosajo in da si pribore častna mesta v mednarodni veslaški družini. Delegati posameznih tekmovalnih društev in veslaških savezov so položili venec na grob poljskega neznanega junaka.

Prihod čsl. in jugoslovenske delegacije se pričakuje še pred začetkom teklem.

Neugoden preokret za Tuko

Batšlava, 16. avgusta h. Danes se je pričelo zasiljevanje dr. Milana Ivanku, ki je prav za prav spravil na dan Tukovo afero. Čeprav je dr. Ivanku pri zaslišanju izjavil, da je velik del svojega materiala dobil od tretjih oseb, je mogel že danes predložiti sodišču originalne vesti in originalni material, tako da je zaradi njegovih izjav nastal bistven preokret v procesu. Jutri se bo nadaljevalo njegovo zaslijevanje. Zanimivo je, da je bil dr. Ivanku dolgo časa znan s Tuko in da je zaradi tega mogel mnogo povedati o Tuki in njegovih odnošajih do Madžarov.

Zaključek svetovnega reklamnega kongresa

Naši kraji in ljudje

Krst kraljeviča Andreja

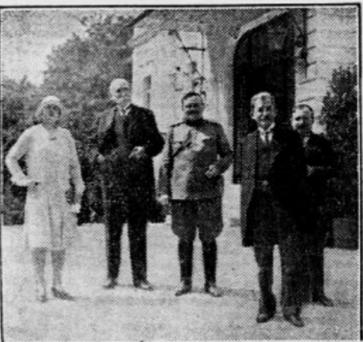
Krstna ceremonija. Za duhovščino drži na rokah mladega princa Andreja kum princ Pavle. Poleg kuma Nj. Vel. kraljica Marija. Zadaž po vrsti: Nj. Vel. kralj, grška kraljica Elizabeta, prestolonaslednik Peter, princ Aleksander sin princa Pavla, knežinja Olga.

Srečna mati Nj. Vel. kraljica Marija se poda v spremstvu kuma princa Pavla in kumice kraljice Elizabete h krstu.

Duhovščina, ki je izvršila krst: ljubljanski prota Jankovič, dvorski prota Popovič, diakon Longin.

Ministri pred Suvborom, drug po redu minister Uzunović, dvorni maršal polkovnik Dimitrijevič, minister Drinkovič, minister dvora Jevtič.

Jurčičeva slavnost na Muljavi

Od »zakrpane« višnje gore mimo Stične do »raztrganega« Žužemberka se razprostira domena Jurčičevih junakov. V tej lepi dolini, ljubki dolinski pokrajini so živeli vsi ti »deseti bratje«, Doleži, Krjavliji, Jurji Kozaki, Domni in drugi. In ko stopaš po železniški postaji v Stični po prašni, od vročega poletnega solca obsevani okrajni cesti čez Mrzlo polje proti Jurčičevi rojstni vasi, se ti zdi, da mora zdaj pa zdaj stopiti pred te deseti brat, bos in z zvezanimi skornji čez ramo, ali pa prirobnati izza hoste Krjavleja s svojo koko.

Ze od daleč te pozdravlja v dolini stoječa muljavska cerkva, vas pa je razpoložena na desni strani ta poboju mičnega hrička, vsa zatopljena v somrak sadnega drevja. In na najvišji točki, tik pod gostim bukovim in smrekovim gozdičkom stoji obrnjena proti vzhodu rojstna hiša našega prvega pripovednika, nepozabnega pisatelja Josipa Jurčiča.

Tu v tej hišici je predsedal zimske večere svoje mladosti in poslušal v zapeku pripovedke svojega deda, pod tole hruško drobnico je ležal vroče poletne popoldneve, po tehle livadah in njivah je begal za metulji in trgal prve pomladanske cvetke in v tehle šumicah je samotno sanjal in v jesenski dan. Tu v tem raju je zasnoval svoje najlepše povesti, ki jih še zdaj, po preteku polveka še vedno rado prebira staro in mlado.

Jurčič je že zdavnaj umrl, čez dve leti bo 50 let njegov brat gospodar na domu

je obubožal in se postaral in hišica je začela razpadati in bi tudi razpadla obenem s spominsko ploščo, vzdano v steno pri vhodu, če bi ne bilo dobrih ljudi, ki so začeli zbirati mlodare za popravilo hiše. A darovali so večinoma reveži; od bogatih trgovcev, ki so pri drugih narodih največji dobrotniki kulturnim ustanovam, se je odzval le malokdo. Hiša je bila prenovljena od zunaj in od znotraj, zadaj je dobila prizidek dveh sob in je zopet vsa lepa in snažna.

Na Veliki Šmaren je bila otvoritev prenovljene Jurčičeve rojstne hiše. K slavnosti se je zbralo od blizu in od daleč polno pisateljevih častilcev. Seveda jih je bilo pričakovati mnogo več, zlasti mladina se je slabo odzvala. Hišo je blagoslovil sentovski župnik Hadnik. Navzoče goste je pozdravil v imenu mestnega odbora domačin kmet Lampe, v imenu ljubljanskega oblasnega odbora komisar in pisatelj Narte Velikonja, v imenu politične oblasti namesto zadržanega litjskega sreskega poglavarja pa sreski šolski nadzornik Bezjak.

Nato je stopil na govorniški oder prosvetni šef dr. Lončar in v krasnem, temeljitom govoru predstavil množici vneto slušajočega ljudstva nesmrtni obraz velikega muljavskega rojaka in sicer v prvi vrsti kot prvega in nedosegljivega pripovednika slovenskega naroda, kot njegovega neustrašnega buditelja in vodnika v najtežjih časih njegovega preganjanja, v boju za njegov obstanek in za njegove najelementarnejše človeške in narodne pravice. Orisal jim je je tudi kot urednika »Slovenskega Naroda« in jim ga stavil za vzor.

Notar Zevnik je nato v temperamentnem ali poljudnem govoru opisal razliko med razmerami leta 1882., ko se je odkrila spominska plošča Jurčiču, in razmerami današnjega dne. Leta 1882. so priredili ljubljanci slavnost domačinom na Muljavi,

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »FRANZ JOSEFOVE« grenčice. Zdravniški svetovnega slovesa hvaljivo izberejo učinek, ki ga ima »FRANZ JOSEFOVA« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo, zlasti pri močnokrvnih, korpušnih osebah, putikarjih in hemoroidalno bolnih. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih trgovinah.

letos ja prireja Muljava sama svojim gostom. — Jurčič-Jugosloven je leta 1870. že urejeval v Sisku jugoslovnski časopis, pa tudi prej in kasneje se je čutil Jugosloven. Kot Slovenec je vedno zahteval združenje slovenskih pokrajin, bil je ljubeč prijatelj svojega rojstnega kraja in kmečkega ljudstva. Njegov »Deseti brat« ni navaden potepuh, temveč simbol teptanega slovenskega naroda v časih nemških fevdalnih gospodov. Muljavčani naj bodo ponosni na svojega velikega domačina-pisatelja.

Zadnja govornica Čučkova je poudarila veliko vlogo žene v spisih Jurčiča, ki jo je opisoval z ljubeznijo kot malokdo.

Pozneje se je razvila vesela zabava s petjem pevskega zbora pod vodstvom učitelja Samca in s tambolo. Vmes pa je igrala ljubljanska železničarska godba.

Le prehitro je tekel čas in noč je prisilila ljudi k odhodu iz krasne Muljave. R. P.

Slovenec avijatiški pionir v Ameriki

Ameriški listi objavljajo vest, da je imenovan Slovenec g. Jurij Kraigher za namestnika tehniškega direktorja Mehikanske avijatiške družbe s sedežem v mestu Mehiki. Ta velika družba je ustanovljena s severno-ameriškim kapitalom ter vrši komercialno-aviatiški promet med Mehiko in centralnoameriški republikami Panamo in Kubo. Podjetje je v koncernu Pan American Airways, katerega tehnično upravo vodi osebno Charles Lindbergh.

Značilno je, da so prvi poleti med Mehiko, Panamo, Kubo in Florido, čim je Lindbergh uvedel promet z Newyorkom in se med tem zaljubil in kasneje poročil s hčerko ameriškega poslanika v Mehiki, bili poverjeni baš našemu Kraigherju. Gre tu za ogromne daljave več tisoč kilometrov deloma nad morjem, deloma nad pustimi, preko 3500 m visokimi tropskimi gorami, toda je raid uspel točno po načrtu brez najmanjše nesreče, čeprav se je enkrat v Tampicu moral pilot spustiti na tla. Veliki centralno ameriški listi prinašajo sliko neustrašnega pilota z laskavimi pohvalami njegove sposobnosti: v vseh člankih se obenem poudarja, da je Kraigher jugoslovenskega rodu.

G. Jurij Kraigher je rodom iz Postojne in se je izučil za avijatiško službo še pred vojno kot mlad slušatelj tehnike v Nemčiji. Med vojno je pobegnil v Italijo z avstrijskim aparatom najmodernejšega tipa ter se takoj prijavil med jugoslovnske dobrovoljce. V naši vojski je rezervni poročnik ter se nahaja od l. 1921. v Ameriki, kjer se je sprva moral boriti z velikimi težavami. Po epohalnem Lindberghovem poletu je komercialna avijatika v novem svetu zavzela velik razmah ter sta sposobnost in vztrajnost našega rojaka hitro in lahko našli priznanje.

Gospodinjstva šola in penzionat Mladika

V najlepšem delu Ljubljane poleg mestne ženske realne gimnazije v bližini Tivolskega gozda in obdana okrog in okrog z vrtom in parkom je moderna stavba penzionata »Mladika«. Penzionat je namenjen onim gojenkam, ki hočejo posejati gospodinjstvo šolo, žensko realno gimnazijo ali pa tudi kako drugo šolo, sploh vsem onim deklicam, ki žele izpopolniti svoje izobrazbo v kaki stroki.

Gospodinjstva šola v Mladiki se prične dne 1. oktobra. Vpisovanje je dne 29. in 30. septembra ob 9. zjutraj.

Namen gospodinjstva šole je, podati občo gospodinjstvo naobrazbo in temeljit teoretičen in praktičen pouk v vseh strokah gospodinjstva.

Za sprejem je treba, da je gojenka izpolnila najmanj 16. leto in da se izkaže z izpričevalom dovršene meščanske ali nje podobne šole.

Učni predmeti so: gospodinjstvo, računstvo in knjigovodstvo, vzgojslovje, življenjstvo, državnoznanstvo, nauk iz gospodinjstva, zdravstvo, vrtnarstvo, serviranje, kuhanje, šivanje, pranje, likanje in vsa domača opravila. Vse navedene predmete poučujejo strokovno izprašane učiteljice, oziroma profesorji.

Vzpredno se priredita za gojenke gospodinjstva šole tudi dva strokovna tečaja, in sicer a) samaritanski tečaj, b) tečaj za nego dojenčkov v higijenskem zavodu. Za oba tečaja dobijo gojenke diplome.

Vsaka gojenka plača pri vstopu 50 Din kot pristojbino za učila.

Učenke so ali zunanje, ki stanujejo doma ali družod, ali pa notranje, ki stanujejo v internatu, ki je v zvezi z gospodinjstvo šolo. Zunanje gojenke plačajo mesečno z ukovino vred 500 Din, notranje pa plačujejo za vso oskrbo z ukovino vred 1000 Din.

Pouk traja od 8. zjutraj do 6. zvečer. Odmor je med 14. in 15. Učenke so razdeljene v dve skupini, od katerih je ena

vi avtonomije, dočim bi se sporazum z Vatikonom mogel izvršiti le v centralističnem duhu rimske cerkve. Med pravoslavniimi in protestanti tudi ni intolherentnega trenja, dasi so same teološke razlike znatno večje nego med pravoslavniimi in katoličani, ki smatrajo pravoslavne za šizmatike, protestante pa za heretike.

Slovenska pesem med Hrvati

Toplice, 13. avgusta. Agilno varaždinsko pevsko društvo »Tomislav«, ki vedno izdatno poleg hrvatskih skladb goji tudi slovenske, je priredilo 11. t. m. s svojim moškim zborom koncert v Varaždinskih Toplicah. Od Slovencev so bili na sporedu Dev. Ferjančič, Ipavec in Lajovic. Zbor je z večšo roko vodil dirigent dr. E. Krajanski, samospeve je vmes zapel tenorist naše opere g. St. Marček s svežim glasom. Pri vseh slovenskih točkah je bila publika tako navdušena, da so morali eno za drugo ponoviti. Zdi se mi važno pripomniti, da pevsko društvo »Tomislav« z veliko ljubeznijo goji slovensko pesem, česar pri drugih hrvatskih pevskih društvih žal pogrešam. Tudi g. Marček bo svoj koncertni repertoar sestavljal menda pretežno iz slovenskih točk. Z istim sporedom nastopijo umetniki prihodnje nedelje v Krapinskih Toplicah. Razen omenjenih skladateljcev so bili na sporedu še Eisenhut, Vilko Novak, Zajc, Muhvič, Ružič, Bersa in Lhotka. Slavko Osterc.

DANES! Največje in najboljšo filmsko veledelo božanske, očarljive, nepozabne

GRETE GARBO

Dama iz lože št. 13

Patetno strastna zapeljivka — žena demon. — Višek ljubavnih prizorov — film, ki nadkrijuje vse dosejanje!!!!!!

Danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9. Ljudske cene Din 2, 4, 6, 8.

Telefon 2124. **Elitni kino Matica**

zaposlena pri šivanju, odnosno pri pranju in likanju, druga pa pri kuhanju. Teoretičen pouk se vrši skupno. Zunanje gojenke gredo lahko po 18. domov, notranje pa so zaposlene po skupinah pri pripravljanju večerje in pri posebnih urah, kakor pri francoščini, italijanščini, klavirju itd.

V internat gospodinjstva šole se sprejemajo tudi učenke drugih šol, ki imajo vso oskrbo in prvovrstno hrano. Mesečni honorar za te gojenke znaša 1000 Din. S seboj je prinesiti perilo, obleko, določeno po uvidenosti staršev in jedilni pribor in priče, posteljno perilo, 1 letno in dve zimski ode-

ji, pernico in blazino. Internat ima svojega domačega zdravnika ter poleg učiteljev tudi še prefektinjo, ki poučuje francoščino in vodi francoško konverzacijo. Za klavirski pouk je plačati posebej 150 Din, ker je za to posebna učiteljica.

Večerni gospodinjstvi in kuharski tečaji za uradniške soproge, uradnice in za delavke se bodo tudi letos vršili. Ti tečaji začno prve dni oktobra, trajajo tri mesece in se vrše trikrat v tednu od 17. dalje. Natančnejša pojasnila daje voditeljica gospodinjstva šole in ravnateljstvo ženske realne gimnazije v Ljubljani.

Prvi četvorčki v naši porodnišnici

Včeraj popoldne je delavska žena Terezija Gorenčeva iz Lok pri Mengšu povila dva fantka in dve punčki — Mati in novorojenčki so zdravi — Obisk v porodnišnici

Med vsemi javnimi ustanovami je porodnišnica gotovo najbolj zavarovana pred obiski novinarjev. V privatnih familijarnih zadevah že še no, — toda drugače je ta sveti tih hram materinstva na Stari poti za Leoniščem izključno domena samaritanske požrtvovalnosti vedno budnih zdravnikov s primarijem dr. Zalokarjem na čelu ter usmiljen in babic. Včeraj popoldne je vendar tudi ta naša tiha palača rojstev doživela dogodek, kakor se nikoli v času svojega obstoja in kakor ga v Sloveniji menda sploh ne beležijo porodniške kronike zadnjih desetletij. Terezija Gorenčeva, žena preprostega ključavničarja, zaposlena v ljubljanskem artiljerijskem arzenalu, je porodila četvorčke — dva fantka in dve punčki. Kmalu popoldne, ko je bil porod končan, so slučajnostni obiskovalci prvi raznesli to nenavado novico v ljubljansko javnost, a gospod primarij dr. Zalokar je ljubezljivo ustregel želji našega poročevalca, da si popoldne ob 5. sam ogleda čudežni številčni prirastek malega slovenskega naroda in komaj 34-letno mater, katere družinski blagoslov se je tekem enega dneva pomnožil na celih 10 glav.

V hramu materinstva

Vratar Šircelj s svojo imenitno modro uradno kapo na glavi smehljaje postaja na vratih prijavne sobe in očividno zadovoljen, kakor je od včeraj popoldne dalje uprav praznično razpoloženo vse osebje ljubljanske porodnišnice, pobara: — »Od »Jutra«, ne, gospod? Sem si koj mislil... Na, veste, kaj takega se pa le redko prigodi. Kar sam pomnim, je menda pred tremi leti nema učiteljica z Doljenskega porodila trojčke. Še nekaj prej menda tudi neka druga. Toda četvorčkov še ne. Če malo potrpite, bo gospod primarij takoj tukaj, saj že ve, da pridete...»

Počakam in mimogrede pogledam na mizo, kjer se sam samcat belo odraža od nje sveže natipkan »sprejemni list« porodnice. Označka na desni zgoraj kaže številko 994, toliko je že letos bilo sprejemov v porodnišnico. Ime matere: Terezija Gorenc, rojena Fabjan, rojstno leto 1895, žena ključavničarja Benjamina, njen rojstni kraj Trzin, domovna občina Domžale, zadnje bivališče Loke št. 74 pri Mengšu, občina ditto, srez Kamnik. Dan vstopa: 15. avgust, dnevna oskrbina 30 Din. Še neizpolnjena je rubrika: rojstni dan otroka (prostora je komaj za enega) in krstno ime.

V porodnišnici je vse tako snažno in tih kakor v kakem samostanu. Čujejo se le tih dsrajoci koraki usmiljen in babic, ki vedno zaposlene hitijo po širokem hodniku sedaj v to sedaj v ono sobo in mimogrede pozdravljajo tuja s prijaznim nasmehom. Končno se po stopnicah približuje glasnejše moško govorenje, primarij dr. Zalokar se z dvema mladima asistentoma zopet vrača iz prvega nadstropja, kjer v posebni sobi neprestano izkazuje vso nego in pozornost porodnici Tereziji in njenim četvorčkom.

Na pol milijona porodov

— A, prav, da ste prišli, prav uvodoma g. primarij. — Dogodek je nenavaden, saj se četvorčki vrstijo komaj na vsakega pol milijona porodov. Pri nas takega primera še nimamo zabeleženega. Trojčki, — da, ti odpadejo povprečno na vsakih 6 do 7000 porodov in smo jih v zadnjih letih imeli dvakrat v gostih, dvojčki pa nikakor niso tako redki: povprečno na 80 porodov. Da za naše četvorčke izve javnost, pa je umestno tem bolj, ker gre za revno družino, ki je potrebna vse podpore in naklonjenosti dobrih src.

Kako je bilo

Stopamo v prvo nadstropje in se s potoma pogovorimo o vsem, kako je bilo. Porodnica Terezija Gorenčeva je prišla v bolnico v četrtek zvečer ob pol 9. Porodni krči so nastopili včeraj ob 10.45, a kompletni porod je bil končan že ob 13.20. Zdravniki gg. dr. Tomaž Ferlan, dr. Dolenc in asistentka gospa dr. Finkova z babico Kicovo se kar niso mogli načuditi, kaj vse bo iz tega... Prvi novorojenček, črnolasi fantek, je zagledal beli dan ob 11.42, za njim je prišla prva sestra, nato zopet fantek, a poslednja je zopet punčka, malo zavriskala v svet ravno ob 12.45. Takoj so jih okopali in nato na tehtnico z njimi. Njihova skupna teža je v en del seveda rekordna, v en del pa tudi ne. Te štiri majcne drobne štrčke tehtajo namreč skupno 6 kg ali še točneje 5.920 g, po-

samič pa po vrstnem redu, kakor so prišli na svet: fantek I. 1500 g, punčka I. 1350 g, fantek II. 1520 g in punčka II. 1550 g. Prav živahni so in čedni, drobno pogledujejo in mило lelekajo, ko jih usmiljenka in samozadovoljna, ponosna mlada babica Kicova polagata na posteljo, da jih snamemo z aparatom v njihovem prvem posvetnem dostojanstvu. Obe punčki in en fantek imajo lepe črne kodrčke, drugi fantek pa dela častno izjemo s svetlimi, zlatimi laski.

Mati

Pristopimo k porodnici in primarij dr. Zalokar se ljubeznjivo sklanja k njej vprašujoč:

— Ali vam je všeč, da vas fotografiramo? Veste, vse samo z vašim dovoljenjem.

— Prosim... Naj le bo za spomin. Zdaž sem že precej dobra.

Močne črte prestanega trpljenja so tej blagoslovljeni materi že v najlepši ženski dobi začrtane v obraz. Pa je vendar srečna in zadovoljna ter na vprašanje s prav bistrim glasom odgovarja ter vmes tudi lahno gestikulira z desnico:

— Deset jih je sedaj... Najstarejši Lado ko šteje 15 let, Ivan 11, Tonček 9, Tilka 6, nato...

Kakor da se težko spominja, nadaljuje po daljšem presledku:

— Naslednji sta bili dvojčki: Režika, ki je zdaj stara 4 leta, in Marica, ki je umrla. Najmlajši — Franek — je pa star dve leti.

— Kako živite doma?

— Tako pač... Oh, pridni smo vsi in radi se imamo. Stanujemo v Lokah pri Mengšu in mož se vsako jutro s kolesom vozi v ljubljanski arzenal tam za Bežigradom. Na štirinajst dni zasluži... Saj vam niti ne morem natanko povedati, koliko. A hvala Bogu, da je vsaj tako, največ smo pretrpeli v vojnem času, ko je on bil pri vojaki, jaz pa z otroki sama, čisto sama...

Tako zvesto kakor dvorjanki se okrog porodnice trudita usmiljenka in babica, pregledujoč zdaj vzglavje, zdaj štiri male poganke, o katerih zaenkrat še ni določeno, kdaj bodo deležni krstne soli in vodice. Apetit pa imajo baje že prav dober in v kvartetu so kar dovolj glasni. Nikar jih nečemo dalje vzmernirati, naj le žive in se okrepijo z materjo vred v požrtvovalni negi porodniškega osebja, ki jih že dobro založi; da pa vendar ni zamenjave, so vsakemu četvorčku dali pod povoj za prvi amanet bel listek s primerno označbo.

Vračali smo se po stopnišču proti izhodu. Na steni glavnega hodnika je velika statistična tabela z oglato krivuljo in številčnim seznamom porodov od 1900 do 1928. Bilu jih je 1900. Komaj 200, nato vsako leto več, v vojni je krivulja zopet hudo padla, a po prevratu rastemo, čvrsto rastemo. Lani smo dosegli število 1350 in letos bodo gotovo tudi porodi v skladu z vsesplošno dobro letino... Dobra sreča store dobro delo, če se kakorkoli spomnijo novorojenih četvorčkov in njihove matere, saj so rod našega rodu.

★

»Jutro« je za prvo pomoč poklonilo materi Tereziji Gorenčevi 600 Din ter za vsakega novorojenčka po 100 Din, skupno torej 1000 Din, v prepričanju, da bo našlo nekaj posnemalec.

Pletenine

vseh vrst dobite najceneje in najboljšo v Pletarni Jenko, Domžale. 10.118a

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Kulturni pregled

Zanimiva cerkvena posvetovanja

Na tleh naše države se je vršilo pred nekaj dnevi za široko javnost neopaženo versko zborovanje, ki je v zgodovini krščanskih cerkva osamljeno. V Novem Sadu so se sestali k teološkimi posvetovanjem zastopniki zapadnih in vzhodnih cerkva. Konferenca se je zbrala na pobudo lanskega svetovnega kongresa krščanskih cerkva v Stockholmu. Tam se je sestavila posebna komisija pravoslavni in protestantskih teologov, ki je imela proučevati zblizanje teh cerkva na teološkem polju. Predsednik komisije je bil profesor berlinske univerze Deismann. Pri pogajanjih med zapadno in vzhodno cerkvijo je vneto sodeloval bački škof Irenej; na njegovo pobudo se je ta konferenca, ki predstavlja nemara začetek novega poglavlja v zgodovini krščanstva, sestala baš v Novem Sadu. Zastopano je bilo sicer manjše število fakultet, vendar so prispeli zelo ugledni moškeji z zapada in vzhoda, med njimi prof. Dibelius (Heidelberg), prof. K. L. Schmidt (Jena), docent Michaelis (Berlin), prof. Beth (Dunaj), prof. Calvier (Montpellier), prof. Glubokovskij (Rus, sedaj v Sofiji), prof. Bezobrazov (Rus, sedaj v Parizu), prof. Dodd z Mansfieldovega Collegea (Anglija) prof. Bratsiotis iz Aten in prof.

Bednař s Husove fakultete v Pragi. Konferenci je predsedoval škof Irenej.

Teologi so razpravljali o Pavlovem pismu Filipcejem in o teoloških vprašanjih, ki so z njim v zvezi. Predavanja so bila na visoki znanstveni stopnji in so pokazala, da vzhodni teologi obvladujejo svetovno versko literaturo prav tako dobro kot zapadni.

Konferenca se je zaključila z lepim uspehom; med protestanti in pravoslavniimi so bili vzpostavljeni prvi načelno - važni stiki in teologi zapadnih dežel so imeli priliko spoznati srbske teologije v Sr. Karlovcih in monastire v Sremu.

Kakor na svetovnem kongresu v Stockholmu, ni bil tudi na novosadski konferenci navzoč noben zastopnik katoliške cerkve. Zato so se pa dva dni po zaključku novosadske konferene sestali v Pragi katoliški teologi, ki delujejo na polju zblizanja z vzhodnimi krščanskimi cerkvami, izmed pravoslavniih pa redki poindinci, ki se zavzemajo za združitve vzhodne in zapadne cerkve v znamenju papeškega primasa. Tu je predaval med drugimi tudi ljubljanski profesor dr. Grivec.

Zanimivi proces zblizovanja med krščanskimi cerkvami se tedaj nadaljuje na dveh različnih, ločenih linijah. Verjetneje je cerkveno zblizanje med protestanti in pravoslavniimi, ker stoji vse te cerkve na osno-

Domače vesti

Dar Nj. Vel. kralja ob prihiti krsta kraljeviča Andreja. Z Bleda nam poročajo, da je Nj. Vel. kralj Aleksander podaril na dan krsta kraljeviča Andreja 25.000 Din za ubože blejske občine.

Iz orožniške službe. S kraljevim ukazom je bil imenovan kapetan II. klase in komandir 8. orožniške čete, sedaj komandant orožniških odredov na Bledu, gospod Milan Kovičič za kapetana I. klase in odlikovan z redom Belega orla 5. stopnje. Cestitamo!

Napredovanja v armadi. Povodom krsta tretjega kraljeviča je kralj podpisal velik ukaz, s katerim so povišani: v pešadiji: za kapetana 2. stopnje poročnik Iv. Ronko S. Hudales, Drago Slekovec, Ljud. Bertok, Boris Ivanec, Vladimir Kren; v artiljeriji: za kapetane 2. stopnje: poročnik Oton Pečar; v letalstvu: za poročnika podporočnik Viktor Brađač; v administraciji: za kapetane I. stopnje Ivan Mihič, Josip Tilič, Josip Sever, Martin Naglič, Milan Turk, Blaz Jakopovič, Adolf Milavec, Joško Škerl, Ivan Levar, Mihael Delc, Gregor Zorec, Matija Vidmarič, Josip Hajek, Ivan Marenčič, Ivan Kovač, Ivan Bukovnik, Ivan Tomašek; za kapetane 2. stopnje pa poročniki Rudolf Hvala, Ivan Fabjančič, Leopold Wagner, Matej Veber; nadalje v artiljerijsko-tehnični stroki: za administrativnega kapetana I. stopnje Ivan Fister in Josip Hunjček; za administrativnega poročnika pa Janko Turk; v administraciji inženjersko-tehnične stroke sta povišana v kapetana I. stopnje Josip Vučak in Franjo Gruber; v kapetana 2. stopnje Rudolf Blažek, v poročnika Milan Koprivec; v veterinarski stroki je povišan v kapitana 2. stopnje poročnik Matko Marolt; v svečeniški stroki v čin nižjega stalnega svečenika 2. stopnje Franc Pavlič; v orožništvu je povišan za poročnika podporočnik Borivoj Kunej; v mornarici pa v čin poročnikov fregate korvetni poročnik Vladimir Podlesnik, Anton Zupan, Stanislav Cvirn, Josip Saksida, Fran Flego, Fran Podboj, Fran Potočnik, Ernest Blažon, Fran Martini, Josip Polak in Kazimir Renčelj; v ekonomski stroki mornarice je povišan v administrativnega kapetana 2. stopnje Franjo Mazi; v tehnični stroki v čin mornariško-tehniškega kapetana 2. stopnje Ivan Kajndl in Fran Bajer, v čin nižjega tehničnega poslovice 2. stopnje pa Anton Arko in Ivan Šušteršič.

Izpremembe v sodno-pisarniški službi. V področju višjega deželnega sodišča v Ljubljani so premeščeni: pisarniški oficijal Ivan Soklič od okrajnega sodišča v Kranju k okrajnemu sodišču v Gornji Radgoni, kancelist Bokalič iz Murske Sobote v Kamnik, višji pisarniški oficijal Ivan Rupnik iz Murske Sobote k Sv. Lenartu, kancelist Josip Hönigmann iz Kranjske gore v Kranj, kancelist Franjo Istenič iz Žužemberka v Kranj in kancelist Andrej Zebre iz Kostanjevice v Litijo. Za pisarniške uradnike - kanceliste so imenovani zvanikič Jakob Štukl pri okrajnem sodišču v Kozjem, Fran Tumpej v Kranjski gori, ter žandarmerijski naredniki: Anton Jager v Ložu, Ivan Keržan v Velikih Laščah, Ivan Remic v Ptuj, Ivan Pelan na Brdu, Aleksander Majerič v Žužemberku, Ivan Majnik v Kostanjevici, Josip Koren v Murski Soboti, Štefan Puschauer v Murski Soboti in Albin Handner v Gornji Radgoni.

Zakon o sudskom postopku u gradjanskim parnicama je izšel kot 23. zvezek »Zbirke zakona«, ki jo pod uredništvom prof. Ilića izdaja znana beogradska knjigarna Gece Kona (Beograd, Knez Mihajlova ulica). Vsem interesentom bo poleg slovenske izdaje lično opremljeno originalno izdajanje, kateremu je pridejan obširen register, dobrodošlo.

Sprejem gojencev za študij medicine. Ministrstvo vojske in mornarice je razpisalo natečaj za sprejem 25 gojencev za študij medicine na beogradski univerzi. V poštev pridejo samo absolvirani maturanti, ki so letos opravili izpit zrelosti z najmanj prav dobrim uspehom. Prijave sprejema sanitetni oddelek ministrstva vojske in mornarice do 15. septembra letos. Izbrani gojenci bodo imeli od 1. oktobra dalje brezplačno stanovanje in hrano z ostalimi potrebščinami v internatu (ki bo obvezen za vse te gojence), predpisano obleko in vsak mesec določeno vsoto v gotovini za osebne potrebe.

Horriot o lepoti Južne Srbije. Po vesteh z naše južne državne meje je bivši francoski ministrski predsednik g. Herriot predvčeršnjim iz Bitolje odstopoval na grško ozemlje. Ob priliki prehoda preko naše državne meje je Herriot svojimi spremljevalcem izjavil, da jemlje iz Jugoslavije s seboj najlepše utiske. Zlasti je bil navdušen za lepoto prirode v Južni Srbiji ter za lepoto starih srbskih samostanov.

Hotelska razstava v Zagrebu. Skupno z 12. zagrebskim zborom se bo 7. septembra otvorila tudi hotelska razstava v Zagrebu, ki bo ostala odprta še po zaključku Zbora ter bo tvorila družji del jesenske priredbe od 2. do 6. oktobra, ko se bo priredila razstava sadja in pijače.

Zahvala. Vsem, ki ste kakorkoli sodelovali na tem, da se je dan slovenskega tovarištva na Brezjah tako sijajno izvršil naša zahvala. Na udanostno brzojavko Nj. Vel. kralja, ki so jo odposlali bivši bojovniki, je prejel predsednik Colarič naslednji odgovor: Po nalogo Nj. Vel. kralja mi je čast sporočiti Vam njegovo srčno zahvalo za izjavo zvestobe, katero ste poslali ob sestanku na Brezjah. Maršal dvora polkovnik Dimitrijevič. — ZSV v Ljubljani.

Gostilničarski kongres se bo vršil v Beogradu 21. t. m. v prostorih restavracije »Klaridžes« na Terazijah. Na kongres se pozivajo vsi hotelirji, gostilničarji, kavarnarji in restavrirarji iz vse kraljevine ne gleda na to, ali so člani kake gostilničarske

organizacije ali ne. Razpravljalo se bo o važnih stanovskih zadevah. Dovoljena je polovična vožnja. Delegati iz Ljubljane bodo odpotovali 19. t. m. opoldne z brzim vlakom.

Mestni vzgojni zavod Dijaški dom v Ptuj sprejema gojence, ki bodo obiskovali realno gimnazijo ali meščansko šolo, v popolno oskrbo in vzgojo. Gojencem z dobrimi učnimi uspehi se dovoljuje popust. Prospekte in vsa pojasnila daje vodstvo zavoda.

Skupščina Narodnega ženskega saveza. Letošnji kongres Narodnega ženskega saveza se bo vršil v Splitu v dneh 30. septembra in 1. oktobra.

Nekoliko statistike o invalidih in invalidskih pokrajinah. Načelnik splošnega oddelka ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Ljubomir Hofmanovič je v posebni knjigi objavil te dni invalidski zakon z dne 14. junija 1929. Temu zakonu je dodal popularno pojasnilo. Iz pregleda je razvidno, da prejema Srbija v imenu invalidnine 190.133.351 dinarjev. Bosna in Hercegovina 39.000.000. Hrvatska in Slavonija 46.728.000, Slovenija 20.000.000, Črna gora 12.878.802, Dalmacija 12.840.000, Srem, Banat, Bačka in Baranja pa 11 mil. 199.999 dinarjev.

Hrvatski planinci v Slovenii. Hrvatsko planinsko društvo bo priredilo prihodnjo nedeljo izlet na Begunščico. Večje število hrvatskih planincev pa se bo udeležilo istega dne otvoritve planinske koče na Mirni gori v Beli krajini.

Prihod gradščanskih in koroških dijakov v Zagreb. Kakor poročajo iz Zagreba, bo prišla tje kaj večja skupina hrvatskih dijakov iz Gradiščanskega in 15 slovenskih dijakov iz Koroške. To bo prvi obisk hrvatskih in slovenskih bratov iz Avstrije. Zagreb jim pripravlja pristrčen sprejem.

Danes! Film atrakcij in bravur!
Harry Piel
v ogromni senzaciji
Njegovo najjačje orožje.
Danes ob 4., pol 8., 9. — Din 2, 4, 6.
Kino »Ideal«

Umrj je na svojem rojstnem domu v Čepelzu pri Cerkmem vpkojeni duhovnik gospod Blaž Bevk. Pokojnik je znal celo vrsto jezikov ter je mnogo prevajal. Tudi pesnikoval je. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Zanimiv panj na ljutomerski razstavi. Pišejo nam: Med tednom se je pojavil na razstavnem prostoru ljutomerske kmetijske razstave, ki traja do 18. tm. v oddelku čebelarstvo en že rabljen panj, dvočič Neiserjevega sistema predelan iz tople stavbe v mrzlo, odnosno Neiserjev panj predelan v Žnidarsčevega. Brez dvoma je ta panj najvažnejši predmet v čebelarstvem oddelku zato, ker se z malo izjemo na celim Murskem polju in povsod v Prekmurju čebelarji po Neiserjevem sistemu, ki ima pač svoje prednosti, a tudi pomanjkljivosti. Razstavljen panj predočuje kako si vsak naš čebelar sam, in to z najmanjšimi stroški tako preuredbo sam lahko izvrši, ker bi nabava novih Žnidarsčevih panjev, zlasti za one, ki čebelarstvo s 50, 100 ali še več roji, bila pač draga reč. Naši čebelarji so imeli v minuli dolgotrajni zimi priliko uveriti se o pomanjkljivosti tople stavbe v Neiserjevi panjih, ko jim je mnogo rojev poleg obilne zaloge medu v panju od lakote poginilo, ker se v grozd stisnjene čebele zaradi hudega mraza niso mogle preko remic in satovja pomikati za hrano. Poleg tega je v veliki meri doseženo čebelarjenje pri takih preuredbi Neiserjevega panja. Čebelarji, poglejte si na ljutomerski razstavi ta panj! Razstavil ga je znanj čebelar Mursa iz Krapja.

Najlepše slovenske narodne pesmi, fantovske in deklisčke, za en glas s spremljevanjem klavirja bodo začele izhajati prihodnji teden. Priredil jih je skladatelj Josip Pavčič s slikovitim klavirskim partom tako, da jih bo pel lahko vsakdo, basist ali tenorist, altistka ali sopranistka. Izajale bodo posamezno po 2 ali več skupaj in si jih bo vsakdo lahko za malenkostno vsoto omissil. Slovenski narod bo ohranil v tej izdaji, ki bo edina med Slovencei, svoj najdražji zaklad.

Tiskarski škraj je v našem poročilu o krstnem poklonu »Dečve« pisaj gđna Sobčeva namesto gospodična Šarčeva, voditeljica akcije, kar bodi s tem popravljeno.

Ponarejalci denarja v Trstu prijeti. Ze dalje časa so krožili po Trstu ponarejeni dvajsetlirski komadi. Policia je iskala razpečevalce in končno je zasledila 24-letnega brezposelnega natakaria Giordana Gaudenzija, ko je v neki trafikji baš izmenjal ponarejeni dvajsetlirski komad. Aretiran je bil nato tudi njegov stric 44letni Mario Fasci, pri katerem so ponarejali denar. Vrši se poizvedovanje, ker ni dvoma, da je ponarejevalec več. Razpečanih je bilo okoli tisoč ponarejenih dvajsetlirskih komadov.

Žrtve planin. Na Žlici pri Naborjetu so našli truplo kakih 40 let starega turista. Sodijo, da je to neki trafikji planinec, ki se je ponesrečil v jeseni pred dvema letoma. Pod vrhom Triglavu so našli žensko okostje. Morda je to ženska iz skupine izletnikov, ki je pred osmimi leti posečila Triglav z italijanske strani. Takrat se je raznesla vest, da je neka turistka zaostala in obležala onemogla.

Izvoz smederevskega grozdja. Kmetijski minister dr. Franjš je v zadnem času posvetil posebno pozornost vprašanju eksporta grozdja iz Smedereva in Grocke, ki se doslej kljub svoji odlični

kvaliteti ni moglo primerno uveljaviti na tujih tržiščih. Znano je, da je smederevsko grozdje med najboljšimi v Evropi. Da se kljub temu ni moglo v dovoljni meri plasirati, je kriv nepripraven način pakovanja za transport. Kmetijski minister je zaradi tega odredil, da se takoj odpošlje v Smederevo večšak dr. Cezar iz Zakra, ki bo tamkajšnje vinogradnike brezplačno poučil o modernem načinu pakovanja, kakor je uveden v Italiji in nekaterih drugih državah.

Pri kopanju utonil. Iz Vevč nm poročajo: Včeraj popoldne se je kopal v Ljubljani pod železniškim mostom pri papirnici v Vevčah med drugimi tudi papirniški delavec Anton Štibernik. Štibernik je nekaj časa plaval, nato pa je, bilo je okrog pol 2., nenadoma izginil pod vodo. Ker so se kopalci večinoma mlajši ljudje in otroci, mu ni nihče mogel priti na pomoč. Na krik kopalcev je prispel delovodja papirnice g. Jože Kure, ki je skočil v vodo in izvelkel na suho Štibernika že nezavestnega. Utopljenca so skušali z umetnim dihanjem spraviti k življenju, toda bilo je že prepozno. Orožniški narednik g. Sušnik je odredil, da so mrtveca prepeljali v mrtvašnico k D. M. v Polju. Vzrok nesreče ni popolnoma jasen. Sodj se, da je nesrečnega delavca prijel v vodi krč.

Žena zaradi ljubosumnosti ustrelila moža. V sredo zvečer je Zorka Vukčevića v revolverjem ustrelila svojega moža Jovana Vukčevića, administrativnega poročnika tamkajšnje garnizije. Zorka je moža ustrelila v trenutku, ko se je vrnil domov. Kroglja ga je zadela v srce.

Dve detomortiki. V selu Mikatoviči pri Poreču so aretirali 29letno Anzelo Mikatovičevico, ker je oddala svojega novorojenčka neki svoji znanici, da ga skrrije v podstrežju. Dete je ležalo tam tri dni in izdihnilo. Trupelce je mati pokopala v kleti. Kakih 40 metrov od obrežja v Puli so našli stražniški trupelce ženskega deteta, ki je bilo vrženo v vodo kmalu, ko je prišlo na svet. Detomortiko so hitro izsledili. To je 34letna Katarina Krizmančičeva, ki je nekoliko slaboumna ter ima že tri otroke, ki so pa vsi spravljeni v sirotišnici.

Obteke kemično čisti, barva, pilisira in lika tovarna Jos. Reich.

POTENJE ROK, NOG itd.
zanesljivo odstrani »SUDOR«-mast
Iekarne »Pri orlu«, Celje.

Zamenjam stanovanje

lepo, 2-sobno s pritlikinami v Škofji ulici za 1-sobno na Poljanah v mestni hiši. Najemina je enaka. Dopine na oglas. odd. Jutra pod »Dogovore«.

Iz Ljubljane

u— Miss Ilirija. Film, ki se je posnel ob priliki »Weekenda« na Iliriji je lepo izpadel, vendar ga je treba dopolniti; v to svrho naprošamo vse lepe dame, ki hočejo biti še filmane poleg sedanjih tekmovalk, da se zglase danes ob 10.30 dop. pri blagajni na kopališču »Ilirije« Pri blagajni dobj vsaka informacije, kje se bo filmanje vršilo.

u— Turko odletej proti Boki Kotorski. V Ljubljano je prišel te dni šefkonstruktor našega letala »Sivi Sokol« nž. Mickl in je pripeljal s seboj rezervne dele za letalo. Včeraj je bil »Sivi Sokol« že popravljen in je opoldne odletel proti Boki Kotorski, kamor mora odpotovati inž. Mickl.

u— Pevski zbor Glasbene Matice Ljubljanske. Naloge nastopajoče pevske sezone zahtevajo, da se sestanemo v torek 20. tm. ob 20. k prvi vaji. Vsi dobri dosejani člani in članice naj nam ostanejo zvesti. Vpisovanje novih članov bo v ponedeljek 19. tm. od pol 19. do pol 20. v sobi št. 6. Vegova ulica. Zboru so potrebni samo teoretični in praktično dobro izvežbani resni pevci in pevke. — Odbor.

u— Smrtna kosa. Na praznik je ugrabila smrt g. Antona Pančolzerja, vpkojenca državnih železnic. Njegov pogreb bo danes ob 17. na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojnemu blag spomin, rodbini iskreno sožalje.

u— Predmestna zgodba. Ko je prišla prednočnjim Jožefa G. domov do hiše na Cesti na Brdo 1, je srečela na pragu v isti hiši stanujočega Franceta G. Ta jo menda ni hotel takoj spustiti mimo, zaradi česar se je Jožefa zjezila in ga udarila po glavi z loncem, ki ga je držala v roki. G. se je prijel za glavo, prihodnji trenutek pa je udarec vrnil in pri tem sunil Jožefo naravnost v levo oko. Poškodba je bila težka in je morala iskati poškodovanka pomoči v okulistinem oddelku splošne bolnice. S tem pa zadeva seveda še ni rešena in se bo ob svojem času obravnavala pri sodšču.

u— Napad na cestil. Mizarski pomočnik Jože Repic se je vračal te dni pozno nočjoj domov v stanovanje v hiši na Cesti na Loko. Ko je korakal precej zamišljen mimo nekega vrta, sta priskočila čisto nepričakovano do njega dva neznanca, ki sta ga najprvo nadržala in ga pričela nato brez govoda obdelavati s pestmi. Pozneje sta ga napadla še s koli in ga potolkla na tla Repič je obležal na tleh v nezavesti. Nekateri judje, ki so zvedeli za surovi napad, so pozneje obvestili rešilno postajo in je bil Repič odpeljan zaradi težjih poškodb v deželno bolnico. Naslednji dan, ko se je zavedel, je prijavił poškodovanec, da so mu neznan napadalci odnesli, preden so pobegnili v noč, tudi 200 Din gotovine ter mu strgali obleko, na kateri trpi nad 1000 Din škode.

u— Izredni občni zbor društva Kazino se bo vršil v soboto 31. t. m. ob 6. zvečer v mali kazinski dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo predsedstva, 2. predlogi ravnateljstva, 3. slučajnosti.

Iz Maribora

a— Tudi Maribor zastopan na mednarodnem pedagoškem kongresu v Hölsingoru. Svetovnega mednarodnega pedagoškega kongresa v Hölsingoru na Danskem se udeležuje tudi strokovna učiteljica gđc. Josipina Mlinaričeva s I. deklisčke meščanske šole v Mariboru. To je tembolj razveseljivo, ker naš Maribor s svojo »Pedagoško centralo« prednjači v intenzivnem pedagoškem delu ne samo v Sloveniji, ampak v vseli državi.

a— Delegati iz mariborske oblasti na gostilničarskem kongresu v Beogradu. Iz mariborske oblasti se udeležje gostilničarskega kongresa, ki se bo vršil 21. t. m. v Beogradu, naslednji gg.: Andrej Oset iz Maribora, Ivan Fabjan iz Šmarja pri Jelšah, Ivan Virant iz Zalca, Fran Pečuh iz Celja ter tajnik gostilničarske zveze Anton Komac iz Maribora. Delegati odpotujejo v nedeljo s popoldanskim vlakom.

a— Vprašanje gradnje vzpenjače na Pohorje. V četrtek je prispel v Maribor strokovnjak za gradnje vzpenjač. Ošel je takoj v spremstvu več članov pripravljalnega odbora za gradnjo vzpenjače na Pohorje iz Maribora, da si ogleda tamkaj teren in nasvetuje primeren kraj.

a— Koncert v mestnem parku bo v nedeljo dopoldne. Sviral bo železniška godba pod vodstvom kapelnika Šcaöñcherja.

a— Delovanje mariborske rešilne postaje v prvi polovici meseca avgusta izkazuje skupno 109 intervencij, ki se razdele tako: 77 je bilo nezgod pri delu, v prometu in na cesti, obolenj je bilo 23, v 3 primerih je šlo za poskušene samomore, v 6 primerih pa je morala rešilna postaja intervencirati v najrazličnejših nezgodah. V prvi polovici avgusta so med prometnimi nezgodami prevladovala motorne in kolesne nezgode, kar je v visoki sezoni izletov povsem razumljivo.

a— Smrtna kosa. V Mariboru je preminula v visoki starosti 89 let zasebnica gospa Ana Permišek. Pogreb bo v soboto ob 16. iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju na Magdalensko pokopališče. Blag ji spomin.

a— Delo dobe takoj: 2 kleparja, 4 mizarji, 6 kovačev, 3 sodarji, 1 pekovski pomočnik, 10 delavcev za kamolomn, 12 železo strugarjev, 2 slaščičarja, 1 gradbeni ključavničar in 1 sobni slikar. Interesenti naj se zglase pri borzi dela.

a— Vlom v sredi mesta. V stanovanje kamnoseka Ivana Mlakarja v Stolni ulici se je v četrtek splazil s pomočjo ponarejenega ključa neznan vlomilec in odnesel lastniku zlato uro, zlato zapestnico in 500 Din v gotovini, nakar je izginil brez sledu.

a— Nov transport delavcev v Francijo. V četrtek popoldne se je preko Maribora odpeljal zopet nov transport naših delavcev v inozemstvo, ki so se odpravili s posebnim vlakom iz Zagreba. Skupno je bilo 249 delavcev iz Hrvatske, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Odpeljali so se v Toul v Franciji.

Iz Celja

e— Promenadni koncert v Celju. V nedeljo bo priredilo celjsko Olepševalno društvo koncert mestnega parka poleg drugega kopališča dva promenadna koncerta, in sicer dopoldne ob 10. do 12 in popoldne ob 15. do 18.

e— Še o požaru na Lahovni. Pred dnevi smo poročali o požaru na Lahovni pri Celju, kjer je strela zanetila požar na gospodarskem posloppju posestnika Šafarja. Nankadno smo bili obveščeni, da je bilo gasilno društvo iz Gaberja pri Celju na pogorišču že tričetrt ure po nastopu požara in rešilo gotove katastrofe Šafarjev svinjari ter 4 sosednja poslopja, ki so bila krita vrhu vsega še s slamo. Vsa zahvala gre torej gasilnemu društvu iz Gaberja, ki je požar deloma lokaliziralo in vsa v nevarnosti se nahajajoča poslopja ubranilo katastrofe.

e— Smrtna kosa. V Sošanju je umrl v starosti 72 let prevžitkar Martin Brenc z Ložnice pri Celju. Bil je prepeljan domov, kjer je bil pokopan 15. t. m. V celjski javni bolnici sta umrla 76 letni prevžitkar Jakob Turnšek iz Smartna v Rožni dolini, in za Skrlatico 7 letna Rozalija Tepeževa, hčj sodarja s Huma na Sotli.

e— Novi in povečani obrati. Pri celjskem sreskem načelstvu je zaprosila Keramična industrija, d. d. v Petrovčah pri Celju za komisijonelni ogled tovarniških objektov v Kasazah. Komisijonelni ogled bo v sredo 28. t. m. ob 14.30 na licu mesta. »Hmeljar« t. r. z. z o. z. na Vranskem, je zaprosila za kolovadacijo novo zgrajene ameljarne na Vranskem. Komisijiski ogled bo 23. t. m. ob 9. na licu mesta.

e— Popadljivj psi. V Gaberju je popadel pes nekega vpkojenega državnega uslužbenca 9 letnega gostilničarkega sina Ernesta Plevčaka in ga ogrizel na levi nogi. Pes je sicer privezan, pa se je tedaj neopazno odtrgal in pobegnil na ulico. Pes je zdrav. — Na Dolžnem polju pa je popadla psica, last posestnika Ogrizka. 12 letnega Alberta Rebernaka, ki je šel mimo tamkajšnjega plota. Deček je po Ogrizkovi izjavil psico držal s palico skozi plot, nakar je psica preskočila ograjo in ga obrizla. Če je psica zdrava, bo ugotovila živino-zdravniška preiskava.

e— Nezgoda pri prevažanju pohištva. Posestnikov sin Stanko G. je peljal v sredo dopoldne na svojem dvovprežnem vozu razno pohištvo iz Gaberja po Novi cesti proti Lavi. Na cesti je srečal neki voz, naložen z gromozom. Voza sta se kljub široki cesti zadela drug v drugega in se je pri tem karavnoblu del pohištva poškodoval

Najboljša brezalkoholna pijača je
Original Sanitas
Dobi se v vseh gostilnah in restavracijah. Izdeluje: I. slovenska tovarna mineralnih voda. Stomškova ul. 27.

Kino Ljubljanski dvor!

Telefon 2730

Popolnoma novo! Senzacija!

Banditi! Napad na vlak!

Sodelujejo aeroplani, avtomobili, lokomotive itd.

Ob 4., četrta na 7., pol 8. in 9.

Iz Kranja

r— Razmah letovišarskega prometa v Kranju. Mesto Kranj ima vse naravne pogoje, da se razvije v živahno letovišarsko mesto. Na eni strani prekrasna okolica, romantični sprehodi in izleti, kopanje v Savi in Kokri, na drugi strani najvažnejše izhodišče za razne letovišarske kraje, kakor Preddvor, Jezerko, Gorice, Tržič, Kamnik, Skofja Loka. Poleg železniških zvez smo letos dobili dobre avtobusne zveze na vse strani. Ugodno izhodišče imajo turisti za Kamniške planine, Storzč in Kofce. Dnevno se mudi pri nas v poletnih mesecih že povprečno skoro 60 letovišarjev; število bi bilo še mnogo večje, če bi tukajšnji hoteli imeli več sob na razpolago. Prihodnje leto bo v tem pogledu boljše, ker vršita dva hotela letos večje prizidave. Tako bo imel hotel »Star« postat 45 sob, hotel »Jelen« 30 sob, hotel »Nva« postat ima 10 sob. Letovišarji ne morejo prehaliti lepote in snaznosti gorenske metropole.

r— Petkov tržni dan se je v mestu izredno uveljavil in postal dobro obiskan od kmetic in kupovalc. Pred leti je prišlo le par kmetic na ta dan, da so prodajale maslo in sir, sedaj pa je ves trg zaseden skoro kakor o ponedeljkih. Včeraj je bilo izredno mnogo ljudi iz okolice.

r— Avto zgorel. Preteklo soboto so se odpravili okrog pol šestih zvečer funkcijonari tukajšnjega gasilnega društva s starejšim avtomobilom proti Kričici zaradi prodaje avtomobila. Na cesti se je nenadoma avto vnel pri motorju in kljub gašenju pogorel.

Iz Hrastnika

h— Odpovedana prireditve. SPD je namravalo prirediti v nedeljo 18. t. m. na Mrzlici veselic. Ker je pa za nedeljo — zaosebno v Trbovljah — napovedanih že več prireditev je SPD preložilo svojo na poznejši čas.

h— Nov pevski zbor. Strokovno društvo rudniških namencev je ustanovilo svoj pevski zbor. Petje vodi njihov tovariš g. Alojz Podlogar. Vaje se vrše v gostilni g. Franca Logarja.

h— Smrtna kosa. Umrj je v sredo v ljubljanski bolnici po dolgotrajni bolezni posestnik iz Čeč g. Klanjšek Mihael. Po požarni nesreči, ki ga je doletela, se mu je zdravstveno stanje poslabšalo tako, da so ga morali poslati v ljubljansko bolnico. Bil je dober gospodar in skrben oče. Zapustil je ženo in 13 otrok, od katerih je še 10 nepreskrbljenih. — Na Dolu pri Hrastniku je umrl 82letni starček Plešek Franc, vulgo Donarkil. Bil je nekdo v Hrastniku vrtnar in lovec pri ravnateljstvu Burgerju, pri Rošu st. in Ruckelnu st. Profesor Valentinič ga večkrat omenja v svoji knjigi »Haselhubne« kot dobrega jerebarja. Lovila sta »nogo« v lovskih revirjih laškega sreza. V zadnjih letih je starček zelo opešal, zato se ni več mogel udeleževati lovov. Vseeno je pa še vedno rad povedal, oziroma slišal kakšno lovsko. Pokopali so ga na praznik popoldne. Grajati moramo, da se ni zbralo vsaj nekaj lovcev vseh treh lovskih klubov. — Obema pokojnikom bodi ohranjen blag spomin!

Iz Trbovelj

t— Poskusni alarm. V nedeljo zvečer je priredilo gasilno društvo Trbovlje-trg poskusni alarm s sodelovanjem obeh odsekov Klek in Sv. Katarina. Fingirani požar je bil na gospodarskem posloppju podjetnika Hancka. Odsek Klek je imel nalogo, da brani z vzhodne strani z eno cevjo iz hidranta, Trbovlje-trg pa z eno cevjo iz hidranta in z dvema cevima z motorko iz potoka od nasprotne strani. V 3 minutah in 17 sek. po alarmu je nastopil še odsek Klek s prvim curkom iz hidranta, Trbovlje-trg iz hidrantov v 9 minutah in 30 sek., motorka pa je začela delovati v 16 minutah po alarmu. Vajo je vodil načelnik Pungercar, alarmu pa se je odzvalo 63 članov. Gasilsko društvo Trbovlje-trg je opremljeno najmoderneje. Ima avtomobil, motorko, moderno mehanično lestvo, dve ročni brizgalni, gorsko brizgalno itd. Moštvo je izborno izvežvano in sestoji iz obrtnikov in rudarjev. Vsak četrtek ima moštvo redne vežbe.

Smrtna nesreča kolesarja

Kamnik, 16. avgusta. Ze včeraj v večernih urah se je po Kamniku razširila vest, da se je na Homcu pri Kamniku smrtno ponesrečil neki kolesar. O nesreči so znane naslednje podrobnosti: Na praznik v četrtek popoldne so imeli okoliški fantje sestanek v Društvenem domu pod cerkvico na Homcu. Med njimi je bil tudi Ivan Kramar iz Smarce. Kakor znano je pot na Homcu zelo strma. Kramar je pred Društvenim domom sedel na kolo, ki je bilo brez zavore, kar je povzročilo, da ni mogel manjšati brzine. Nekako sredi klanca sta mu zdrknili nogi s pedalov in nesrečnik je drvel navzdol s še hušjo hitrostjo.

Tako je prevozil najhujši del poti do spodnjih hišic. Na spodnjem jarku, ki je napravljen za odtakanje vode, ga je nenadoma dvignilo in kolo je zavilo v desno stran, ker se križa dvoje poti. Zadnje kolo mu je spodrsnilo s klanca navzdol in Kramar je odletel čez kolo ter treščil v ogel lesene šupe, ki se nahaja ob poti. Priletel je z desno stranjo glave ob ogel, z ramo pa ob desko, ki jo je odbil.

Starejša ženska,

Iz Šoštanja

Stavbeno gibanje. Med tem, ko se je zadnja leta pri nas veliko zidalo, je letos stavbena podjetnost precej mrtva.

Sorska idila

Kopalci se vedno prihajajo na svoj račun: toplja je Sava, ni ne premrzla naša Ljubljana, najbolj pa nam prija lepa voda Sora.

Vprašajte samo par tisoč Ljubljančanov, kako so se počutili v Retečaju.

In so se odločili. Jutri v nedeljo volimo tamkaj kraljico retskikh kopalci.

Glavno besedo pri stvari bo imel naš priznani Jaka Bezjaev iz Siske.

Ljubljanski škofoješki in pa sploh publiki od povsod, ki poseča Retečaj, se obljublja za nedeljo ogromen halo.

Srdit boj z razbojniki blizu Beograda

Ze včeraj smo poročali med brzolajvnimi vestmi o krvavem spopadu z razbojniki, ki zadnje čase strašijo onkraj Avale.

Policijski uradniki so izveкли samokrese in začeli slepo streljati. Tedaj je tudi razbojnik ustrelil iz neposredne bližine in zadel v desna vrata avtomobila.

Dočim je bil pisar Boža Maksimovič takoj mrtev, je razbojnik, v katerem so spoznali Gruijco Petroviča, ki ga je policija že dolgo zasledovala, še kazal znake življenja.

Hrabro zadržanje narednika Antona Zevnika je vredno vse pohvale. Rešil je avtomobil pred propastjo, ustrelil razbojnika Gruijco Petroviča in je prav verjetno, da je ranil tudi njegovega pajdaša.

Dočim je bil pisar Boža Maksimovič takoj mrtev, je razbojnik, v katerem so spoznali Gruijco Petroviča, ki ga je policija že dolgo zasledovala, še kazal znake življenja.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 16. avgusta 1929.

Višina barometra 308.8 m

Table with columns: Kraj, Čas, Barom., Temper., Rel. vlažn., Smer vetra, Oblačn., Padavine. Rows for Ljubljana, Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Dubrovnik, Skopje.

Solnce vzhaja ob 5.3, zahaja ob 19.5, luna vzhaja ob 18.18, zahaja ob 1.12. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 28.4 C, najnižja 16.2 C.

Dnevna vremenska napoved za soboto: Soparno vreme z lokalnimi nevihtami.

Sport

Ljubljana : Maribor

Jutri v nedeljo se bo odigrala medmestna tekma med izbranimi moštvoima Ljubljane in Maribora.

Telme te vrste so pri nas redke, kar je razumljivo; kajti nogometne prireditve reprezentančnega značaja so združene z visokimi stroški.

Jutrišnja tekma je potrebna, da bo mogoče podsvaženi kapetan oceniti moč naših nogometašev, da spozna, ali so v stanju zastopati Ljubljano kotlikor toliko z uspehom na vročih pravih tleh.

Preiskus moči igralcev Ljubljane z onimi Maribora je prav pripraven. Mariborčani že drugo leto letno vidni uspeh v nogometnem sportu, kar je morala reprezentanca Ljubljane že večkrat okusiti.

Končno postavlo moštva, početek telme in igrače bo LNP objavil v jutrišnji številki Jutra. Motokolesarski klub Ilirija naproča št. šlane motodoseka, da bi se v čim večjem številu javili odboru glede vršitve kontrole pri jubilejni medklubski kolesarski dirki v nedeljo, dne 18. t. m., na progi Ljubljana—St. Jernej in obratno.

Končno postavlo moštva, početek telme in igrače bo LNP objavil v jutrišnji številki Jutra. Motokolesarski klub Ilirija naproča št. šlane motodoseka, da bi se v čim večjem številu javili odboru glede vršitve kontrole pri jubilejni medklubski kolesarski dirki v nedeljo, dne 18. t. m., na progi Ljubljana—St. Jernej in obratno.

Ilirija : Primorje

Juniorski semifinale za prehodni pokal SK Ilirije. Letošnje tekmovalje za prehodni pokal SK Ilirije je dozorilo do semifinala, v katerem si stojita Jutri ob 16. na prostoru SK Ilirije nasproti juniorski moštvi Primorja in Ilirije.

Juniorski moštvi Ilirije in Primorja, pa tudi SSK Maribora znatno nadkraljujejo juniorje ostalih klubov. V semifinale in finale so prišla torej dejansko najboljša moštva, ki brez pretiravanja presegaajo po kvaliteti svoje igre pretežni del naših regularnih tekmovalnih moštev.

Jubilejni lahkoatletski miting SK Ptuj

Agilni SK Ptuj je v proslavo svoje desetletnice priredil dne 15. avgusta na svojem igrišču lepo uspej lahkoatletski miting. Pred tekmovaljem je predsednik kluba, g. Fürthner pozdravil goste, nakar je pričelo tekmovalje, ki je podelo v lepem redu. Tekmovalja so se udeležili poleg domačih atletov tudi atleti Ilirije in Primorja iz Ljubljane, Rapida in Zelezničarjev iz Maribora in Marathona iz Zagreba.

Rezultati so naslednji: Tek 100 m: I. Pavšič, II. Režek, III. Stepišnik I (vsi Ilirija). Finale so tekli Ilirijani popolnoma ležerno, ker so svojo konkurenco Primorjaše iztisnili že v semifinalu iz tekmovalja.

Tek 200 m: I. Pavšič (I), II. Skok (Pr.), III. Stepišnik I (I). Tekmovalje v kratkih progah je bilo zelo otežekeno zaradi slabega tekališča in zaradi tega, ker se ni startalo na strel, temveč na udar z rokami, zaradi česar je bil reelen start onemogočen.

Tek 400 m: I. Junger (Ptuj) 57.7, II. Vidmar (I) III. Zorja (Pr.). Favorit Zorja je popolnoma iz forme.

Tek 1500 m: I. Kumer (I) 4.34, II. Zorja (Pr) III. Jeglič (Rapid).

Tek 3000 m: I. Podpečan (Zelezničar) 10.11, II. Stross, III. Ranth (oba Ptuj).

4 krat 100: I. Ilirija, II. Rapid, III. Ptuj. Ilirija je kljub temu, da je nastopila nekompletna, ker si je Stepišnik pri teku na 200 m izvil nogo, zmagala z lahkoto.

Skok v vis: I. Gorup (Ptuj) 155, II. Počgačnik (Pr), III. Stepišnik II (I).

Skok v dalj: I. Pavšič 622, II. Režek 592, III. Ontrada 578 (vsi Ilirija). Pavšič je v zadnjem času dosegel izredno formo.

Skok ob palici: I. Pavšič (Ptuj) 311, II. Ogrizec 250, III. Čurič 250 (oba Rapid).

Met diska: I. Banko (I) 32.35, II. Stross (Ptuj), III. Barlovič (R).

Met kroglice: I. Petkovšek (Pr) 10.64, II. Pavšič (I) 10.52, III. Stepišnik II (I) 10.34. Met kovanja: I. Petkovšek (Pr) 45.47, II. Ilvar (I), III. Gril (Ptuj).

mešt, točk 55. 2. Ptuj: 3 prva, 2 drugi, 3 tretja mesta točk 25. 3.) Primorje: 2 prva, 3 druga, 1 tretje mesto, točk 20. 4.) Rapid: 2 druga, 3 tretja mesta, točk 12. 5.) Zelezničar: 1 prvo mesto, točk 5, 6.) Marathon : 0.

Načrt nogometnega tekmovalja za prehodni darilo Delavske zbornice za Slovenijo in Saveza grafičnih radnika, darovani povodom proslave 60-letnice ljubljanske podružnice SGRJ

Z namenom, da širi med delavske mladino zmisel za sport in s tem pripomore za njegov napredek in da zainteresira s tem tudi delavske sloje o pomenu sporta, se razpisuje to tekmovalje, ki se bo vršilo letos začetkom septembra po naslednjem pravilniku:

1.) Pravico do udeležbe pri tekmovalju imajo vsi v LNP vključeni delavski klubi Slovenije. Izjemo tvorijo klubi, ki stojijo pod okriljem Delavske kulturne in izobraževalne zveze »Svoboda«. Ti klubi imajo pravico prigrisati se k tekmovalju brez ozira na to, ali so člani LNP ali ne.

2.) O delavskem značaju pripraviš klubov odločuje medklubski odbor, ki ga tvorijo po dva delegata Delavske zbornice za Slovenijo, SK Svobode in SK Grafike.

3.) Tekmuje se na naslednji način: Klubi izven Ljubljane odigrajo med seboj tekme po pokalnem sistemu, t. j. premagani klubi izpadajo iz nadaljnega tekmovalja.

4.) Klubu, ki si je v tekmovalju pridobil prvinstvo, pripade prehodno darilo Delavske zbornice za Slovenijo, zmagovalcu tolažilnih tekem pa prehodno darilo SGRJ.

5.) Obe darila sta prehodni, t. j. v definitivno last preideta klubu, ki si ju je priboril trikrat zaporedoma sli petkrat v presledkih.

Ustanovni občni zbor Privilegirane agrarne banke

Po dobrobranih listih posnemamo naslednje podrobnosti o ustanovnem občnem zboru Privilegirane agrarne banke. Zbora se je udeležilo nič manj kakor 1565 delničarjev z 854.134 delnicami in 82.243 glasovi.

Skupščino je ob pol 10. uri predpolne otvoril vladni komisar Privilegirane agrarne banke dr. Gjurjič, ki je takoj predlagal, da se delničarji spomnijo ob tej priliki Nj. Vel. kralja, ki je osebnod inicijativno za ustanovitev tega novega velikega instituta, in mu pošljejo pozdravne brzolajvke, kar je bilo sprejeto z burnim odobravanjem in živilo klici.

V svojem referatu je vladni komisar dr. Gjurjič poudarjal, da denarnega zavoda s tako obsežnimi nalogami, kakoršne ima Privilegirana agrarna banka, ni bilo mogoče ustanoviti s privatno inicijativno.

Pri ustanovitvi banke je bilo treba upoštevati dvoje momentov. Prvi mora banka razpolagati z ogromnimi lastnimi sredstvi, če hoče izpolniti svojo nalogo, drugi pa mora biti organizirana na specialen način in mora imeti posebne privilegije. Zato je bilo potrebno, da se postavi temelj novemu institutu s posebnim zakonom. Vpis delnic je bil prvotno določen za čas od 22. maja do 22. junija, pozneje pa je bil zaradi velikega zanimanja od strani naroda podaljšan do 15. julija.

Ti rezultati vpisa nam kažejo, da so najširši sloji našega naroda spoznali ogromen gospodarski pomen Privilegirane agrarne banke, in to tem bolj, saj se je vpis delnic vršil pod najtežimi okolištnimi tik pred žetvijo po dveh nerodovitnih letih. Ker je bilo potrebno poznati najširše sloje našega naroda z bistvom Privilegirane agrarne banke je komisar dr. Gjurjič poleg propagande z letaki in inserati priredil v 15 gospodarskih centrih naše države uspešna predavanja in konference. Pri vpisu delnic si je pridobilo veliko zaslug tudi naše združništvo. Pisarna vladnega komisarja je za časa vpisnega roka razposlala nič manj kakor 12.000 pismen.

Vpisanih je bilo vsega 1.383.232 delnic za 691.6 milijona Din, in sicer od 105.282 delničarjev. Te številke pa še niso definitivne ker nekoliko upisnih mest še ni poslalo svojih poročil, tako da bo definitivna številka še nekoliko višja.

Z ogromnim številom delničarjev iz vseh delov naše države je banka dobila obeležje velikega narodnega denarnega zavoda v najširšem smislu besede. Povpraševanje po delnicah po končanem vpisnem roku, ki ga ni bilo mogoče več zadovoljiti, pa nam kaže, da bi bilo mogoče doseči še boljši rezultat in da je bil rok vpisa vendar prekratek.

Delniška glavnica povišana na 700 milijonov Din. Glede na sklep nadzorstvenega odbora Pošne hranilnice od 14. t. m., s katerim je povišala Pošna hranilnica vsoto vpisanih delnic od 20 na 30 milijonov Din, je skupna vsota vpisanih delnic dosegla 700 milijonov Din.

Komisar dr. Gjurjič je nato prečital imena članov upravnega odbora, ki jih je poleg predsednika dr. Bogdana Markoviča, ki je bil postavljen s kraljevskim ukazom, imenovala kraljevska vlada. Odrejen je bil nato polurni odmor, da bi se delničarji sporazumeli glede volitev ostalih 7 članov upravnega odbora in 5 članov nadzorstvenega od-

boru. Po odmoru je gosp. Branko Avramovič v imenu delničarjev predlagal tozadevne kandidate, ki so bili izvoljeni v zvklicem. Imena članov upravnega in nadzorstvenega odbora smo objavili že v včerajšnji številki.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

Gospodarstvo

boru. Po odmoru je gosp. Branko Avramovič v imenu delničarjev predlagal tozadevne kandidate, ki so bili izvoljeni v zvklicem. Imena članov upravnega in nadzorstvenega odbora smo objavili že v včerajšnji številki.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

— Naše državne finance. Inozemski listi prinašajo zadnje dni poročila o naših državnih dohodkih od neposrednih davkov, ki so znašali v I. polletju 593.4 milijona Din. Tem poročilom je večina dodana opomba, da letošnji dohodki zaostajajo za proračunom za preko 300 milijonov Din.

kupca. Pretekli terek sta si ogledala naše nasade odposlanca Zateškega hmeljarskega društva, ki sta se stanju pri nas naravnost divila. Obravci sicer stalno dohajajo, vendar pa je opaziti veliko popraševanje po njih in bo zaradi pomanjkanja obravcev moral marsikdo odločiti z obriranjem do ponedeljka.

— Ljubljanski velesejem priredi od 31. avg. do 9. sept. 1929 kulturno in gospodarsko razstavo »Ljubljana v jesenic«. Ta vsakoletna prireditev je zelo priljubljena, kar dokazuje velik obisk iz vse države. Program razstave je naslednji: I. Kmetijski sejem (mleko in mlečni izdelki, vino v sodih in buteljkah, med, grozdje).

— Ljubljanski velesejem priredi od 31. avg. do 9. sept. 1929 kulturno in gospodarsko razstavo »Ljubljana v jesenic«. Ta vsakoletna prireditev je zelo priljubljena, kar dokazuje velik obisk iz vse države. Program razstave je naslednji: I. Kmetijski sejem (mleko in mlečni izdelki, vino v sodih in buteljkah, med, grozdje).

— Ljubljanski velesejem priredi od 31. avg. do 9. sept. 1929 kulturno in gospodarsko razstavo »Ljubljana v jesenic«. Ta vsakoletna prireditev je zelo priljubljena, kar dokazuje velik obisk iz vse države. Program razstave je naslednji: I. Kmetijski sejem (mleko in mlečni izdelki, vino v sodih in buteljkah, med, grozdje).

— Ljubljanski velesejem priredi od 31. avg. do 9. sept. 1929 kulturno in gospodarsko razstavo »Ljubljana v jesenic«. Ta vsakoletna prireditev je zelo priljubljena, kar dokazuje velik obisk iz vse države. Program razstave je naslednji: I. Kmetijski sejem (mleko in mlečni izdelki, vino v sodih in buteljkah, med, grozdje).

Borze

16. avgusta. Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet nepričakovano velik, predvsem v devizah na London, Prago, Curih in Dunaj. Vse potrebe je krila Narodna banka. Deviza na Dunaj je nekoliko popustila na 8.0241 deloma tudi devizi na Prago, London in Newyork.

Na zagrebškem efektinem tržišču so tečaj Jvoine škode ostali danes v glavnem nespremenjeni. Za aranžma se je vojna škoda trgovala po 405 (ob sklepu borznega sestanka je notirala zopet 406 — 406.75), za november pa po 418. Agrarne obveznice so dalje zelo čvrste ter so se trgovale po 53.75 in pozneje po 54 (v sredo 53.25 — 53.5). Tudi investicijsko posojilo je čvrsto pri 88.5 do 89.5 brez prometa. Med bančnimi vrednotami je bila zaključena samo Jugobanka po 81, med industrijskimi vrednotami pa Isis po 15. Gutmann je slab pri 185 — 195, Dubrovačka pa pri 375 — 430.

Devize in valute. Ljubljana. 22.825, Berlin 13.5, Bruselj 7.9211, Budimpešta 9.9452, Curia 1094.4 do 1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0091—8.1391, (8.0241), London 275.82—276.72 (276.22), Newyork 56.87, Pariz 221.90—223.90, (222.90). Zagreb. London 275.82—276.62, Newyork 56.77—56.97, Pariz 221.90—223.90, Milan 296.816—298.816, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.7975—22.8575, Berlin 13.555—13.585, Dunaj 8.0091—8.0391, Praga 168.18—168.98, Budimpešta 9.9302—9.9602.

Curih. Zagreb 9.1275, London 25.20625, Newyork 519.90, Pariz 20.34, Milan 27.18, Berlin 123.80, Dunaj 73.22, Praga 15.3825, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.70, Sofija 3.75, Varšava 58.30.

Elekti. Ljubljana. Celjeka 165 zaklj., Ljubljanska kreditna 123 d., Praštediona 850 d., Kreditni 170 d., Vevče 130 d., Ruše 275—285, 275—285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 406 — 406.75, kasa 406 — 406.75, za november 417.5, 418.5, za december 420 — 422, investicijsko 88.5 — 89.5, Agrardion 853 den., Union 202 den., Srpska 156 do 164, Jugo 81 — 82, Narodna 8225 — 8400, Zemaljska 130 — 135, Obrtna 30 — 31, Ljubljanska kreditna 123 — 128; industrijske vrednote: Narodna žumska 40 — 50, Našička 1650 den., Gutmann 185 — 195, Slavske 96 — 100, Slavonija 100 — 120, Drava 420 den., Šečerana 420 — 430, Ljevanjska 210 — 220, Brod vagon 130 — 145, Vevče 128 — 130, Isis 13 — 15, Dubrovačka 375 do 430, Trbovlje 450 — 460.

Beograd. Vojna škoda 406, za december 420 — 421, investicijsko 87, agrarne 54.5.

Chicago (16. t. m.) Danes se je pšenica pri zelo čvrsti tendenci ponovno dvignila, in sicer za september na 139 $\frac{1}{2}$ (včeraj 135 in omo sminko) in za december na 158 in tri osminke.

Ljubljanska blagovna borza. (16. t. m.) Le s: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni hlodov. Povpraševanje je za jelove antene (21—23 m ter 9—12 m dolžine). Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 4 vagoni pšenice. — Nudi se pšenica (slov. post., mlevska tarifa, plač. 30 din): baška stara po 265—267.50, baška nova po 262.50—265; moka »0« (slo Ljubljana, plač. po prejemu blaga) po 395—397.50; k o r u z a (slov. post., plač. 30 din): baška, navadna tarifa po 276.50—270, mlevska tarifa pa po 260—262.50; je č m e n: baški ozimni po 217.50—220; o v e s: baški, slov. post., navadna tarifa po 240—245.

Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Tendence za pšenico čvrstejša. Promet: 155 vagonov pšenice, 9 vagonov ječmena, 29 vagonov ovs, 45 vagonov koruze, 3 vagoni moke 3 vagoni otrobov in 9 vagonov fižola. Pšenica: baška in sremska 200 — 205; postika 212.5 — 217.5; banaška 197.5 — 200. Ječmen: baški, sremski in banaški 172.5 do 177.5. Oves: baški, sremski in banaški 172.5 do 177.5. Koruza: baška, sremska »0« 307.5 do 312.; »2« 287.5 — 292.5; »5« 267.5 do 272.5; »6« 242.5 — 247.5; »7« 217.5 — 219.5; »8« 185 — 140. Otrobi: baški, sremski in banaški 115 — 120.

Iz življenja in sveta

Senca s polarnega leda

Bivši general Nobile v Nemčiji — Kakšne vtise je dobil o njem novinar, ki mu je brodolomec dovolil razgovor na sprehodu

V nemških listih čitamo opis nesrečnega voditelja zrakoplova »Italia«, ki se je lani 24. maja ponesrečil na vozniki čez severni tečaj. Nobile se nahaja zdaj na nekem majhnem imenju v Šleziji, kjer je gost enega svojih redkih prijateljev, ki ga niso zapustili v nesreči.

Vtis, pravi pisec, katerega napravi Nobile kot oseba na človeka, ki ga vidi prvič v življenju, je čisto drugačen nego dojem, ki mu lebdi pred očmi po vsem, kar je čital o njem v časopisu. Ali je to besedavec? Morda komedijant? Znabiti je bil nekoč to in ono — toda nesreča, ki ga je doletela, ga je iz temeljev pridužila. Nobile je danes preprost, skoro boječ mož; afektacije ni na njem niti opaziti. V obraz se je postaral in kljub ležernemu nastopu, ki mu je še vedno lasten, ne more zatajiti neke nesigurnosti in boječnosti kakor tudi potlačeničnosti. Zato se mu vsak poskus, da bi ostal v formi, ponesreči. Celotno glas mu je nekam zasenčen in drhteč. Oko izraža trudnost, pogledi so mu nemirni. Smehljanje ne prihaja od srca. Kaj je, kar še drži tega moža pokonci? Zena in otrok? Ali pa upanje na rehabilitacijo? Ali morda celo princip lenivosti? Najbrže vse skupaj. In tako gleda v svojega gosta ter se mu smehlja šarmantno, trudno, hvaležno in ironično hkrati.

Pripeljal se je iz Italije v civilu in incognito. V vlaku pa so ga spoznali. Na tesnem hodniku vlaka, pomislite, so si pomežiknili trije: sprevodnik vlaka, nosač, ki ga je bil Nobile poskical, da mu poneša prtljago, in neki pasażir. Pošepetali so si nekaj in se

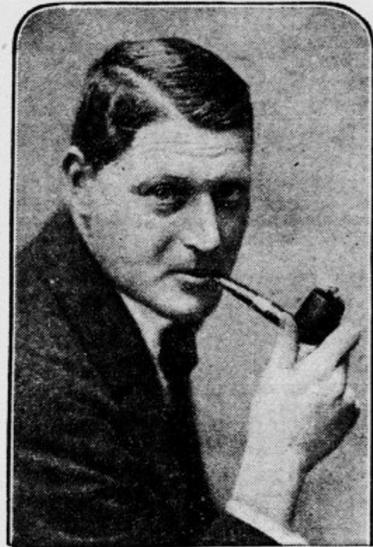
ko, da je gledala iz njega samo glava. K sreči je bil Sunjatsen istega dne povabljen na večerjo k uredniku »Daily Newsa«. Ko je ta videl, da ga ni, je poslal svoje ljudi na poizvedovanje. In res so ti izvahali, kaj se je zgodilo. Urednik je brž telefoniral lordu Salisburyju, ki je stavil poslaništvu ultimatum glede eksteritorialnosti, če poslanik nemudoma ne izroči jektika. Poslanik se je skušal za vsako ceno izviti in se je delal nevednega. Šele ko mu je angleški ministrski predsednik zagrozil, da bo prešel k dejanjem, je bil Sunjatsen izpuščen na svobodo. Njegova dragocena glava je ostala nedotaknjena, Sunjatsen pa se je pozneje maščeval s tem, da je vrgel kitajsko dinastijo s prestola.

V hotelu, kjer je nastanjen, sedi truden in izmučen za mizo. Na vprašanje, kaj dela v tujini, pove, da išče založnika za svojo knjigo, ki bo napol znanstvena razprava, napol opričba. Knjiga je torej tisto, kar mu sedaj roji po glavi.

Ta knjiga naj ga odvrne od žalostnih misli, ki ga obletavajo, njej je posvečena vsa njegova koncentracija. V Rimu, pravi, živi čisto mirno. Nihače ga ne nadleguje in tudi ženo in hčerko puste vsi na miru. Baš zato se je vrgel na delo, da bi si prikril dejstvo, da ga nočejo videti...

Nobile ne pije alkohola in tudi zelo malo kadi. Večinoma bulji predse. Vprašanje o zakonu kvitira z besedami: »Za ljudi, ki znajo sedeti, je zakon izvrstna naprava, za tiste, ki ljubijo potovanje, pa ne.«

In dalje: »Politika mi je tuja reč.« S tem hoče povedati vse, tudi tisto, kar ga obremenjuje pred svetom. Še vedno ni zaceljena njegova roka, ki si jo je bil zvil pri padcu »Italia«. Fizično je zelo slaboten in šiba. Često mu na sprehodu odgovorijo: »In tedaj mukoma pridra do prvega voza ali taksija ter naroči kočijažu ali soferju, naj ga pelje v hotel. Iz črpan je in zaspan in tam, na ležišču, najde vsaj malo fizične uteha.«

Profesor Reiss. znameniti kriminalist in prijatelj našega naroda, po rodu Švicar, ki je, kakor znano, pred dnovi umrl.

Obiski Terezije Neumannove zabranjeni

Škofijski ordinarijat v Regensburgu, pod katerega spada fara Terezije Neumannove, je izdal dekret, da so obiski pri Neumannovi za dobo nekaj mesecev prepovedani. Izjeme se ne bodo dopuščale. Vsa dovoljenja za obisk Neumannove je namreč podeljevala imenovana škofijska pisarna, ki so jo k temu ukrepu nedvomno prisilili tehtni razlogi.

Upor gobavcev na Rumunskem

Nedaleč od kraja, kjer se Dunav izliva v Črno morje, stoji rumunski azil za gobavce. Pred nekaj dnevi je izbruhnil v tem kraju upor. Baje so bili bolniki nezadovoljni s hrano. Sklenili so, da se pritožijo zaradi razmer naravnost pri peketu in so to skušali doseči s pobegom iz bolnice. Kakih 20 bolnikov je z velikim vrščem ostavilo azil in se razpršilo na vse strani. Orožniki so imeli mnogo posla, preden so nekatere polovili. Med prebivalstvom pa je izbruhnila panika. Enemu izmed gobavcev se je namreč posrečilo, da je prišel v Jassy, kjer je ostal tri dni. Šele tam so odkrili, kdo je in odkod je prišel. V Jassyju je siromak tri dni prosjačil na ulici. Zdj, ko so izvedeli v mestu, kaj se je primerilo, je zavladal velik strah, da ne bi gobavec okužil vsega kraja.

Za steklenico ruma je prodal ženo

V Carmauxu na Južnem Francoskem so zaposleni tudi mnogi inozemski rudarji, med drugimi precej Čehov in Poljakov. 26letni Poljak Donec je nedavno odvedel svojemu tovarišu Wasziku ženo, ki je rodem iz Češkoslovaške. Rudarja sta se namreč bila napila in v pijanosti je Waszik prodal Donecu ženo za steklenico ruma. V začetku je trdil, da mu je zakonski jarem pretežak in ga ne more prenašati. Kupčija pa se je kmalu razdrla. Ko se je rudar iztrezil, se je začel kesati in ko se je skesal, je skrušen odšel na redarstvo, kjer je povedal, kaj se mu je primerilo ter prosil oblast za posredovanje, da pride zopet do žene, ki se mu je v pijanosti videla manj vredna od steklenice ruma.

Zmagovalci v evropskem krožnem poletu

6288 km dolga pot evropskega krožnega poleta je premagana — prvi letalci so že na cilju v Orlyju pri Parizu. Petindvajset jih je že dosegel cilj — med njimi bo dosegel zmago v prvi kategoriji najbrže Čeh Klepš, kot zmagovalec iz druge kategorije pa bo domnevoma izšel nemški pilot inž. Lusser.

Prvi dan so dospeli na cilj: Lombardi, Bottala, Kneer, Weiss, Carberry, miss Spooner, Roeder, Siebel, Lusser, Del Motte, Van Dungen, Poss, Klepš, Offermann, Kirsch, Broad, Morzyk, Junck, Mazotti, Gelmetti, Benassatti, Gastaldo, Guazzetti, Pinat in Liberati. Vrstni red letalcev nima

nobeneča pomena za klasifikacijo, ker se bo ta vršila po srednjem času, izračunanem za vse etape.

K mednarodnemu poletu lahkih letal okoli Evrope

Letalec Delmotto je odli Francoz, ki zastopa svojo državo z uspehom na tej spornici prireditvi.

Smrt pri orglah

V Pöggstallu je prošlo nedeljo doletela nenavadna smrt 65 letnega slepega organista Franca Bauerja, ki je bil daleč naokoli znan kot izvrsten orglar in pevec. Kakor vsako nedeljo je prišel k maši, da bi orglal in pol sam in z zborom na koru. Nič ni kazalo, da ni pri starem organistu vse v redu. Ko pa je prišel do mesta »Gospod, povzdigni mojo dušo«, se je nenadoma sklonil in izdihnil. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je orglal v imenovanem kraju od svojega 16. leta.

Radio

Izvleček iz programov

Sobota, 17. avgusta.
LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13.30: Napoved časa in reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Koncert radio-orkestra. — 20: Delavska ura. — 20.30: Prenos programa iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Nedelja, 18. avgusta.
LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkovne glasbe. — 10.30: Poljedelska ura (inž. Černe). — 11: Koncert radio-orkestra. Vmes igra na kitaro z. Erich Staudacher. — 16: Remec: »Učiteljice, izvaja jo člani nar. gled. — 16.30: Duet violine in kitare. — 20: Prelovčev večer; izvaja Slovenski vokalni kvartet. — 21: Prenos koncerta z unovskega vrta. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 11: Dopoldanski koncert. — 20.30: Večerni program. — BEOGRAD 11: Reproducirana glasba. — 17.30: Poljuden koncert orkestra. — 20.30: Koncert opernega orkestra. — 21.30: Poročila. — 21.40: Srbske pesni. — 22.25: Koncert septeta na pihala. — PRAGA 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Pevski koncert. — 21: Vojaška godba. — 22.20: Koncert lahke glasbe. — BRNO 16: Prenos koncerta iz Prage. — 19.30: Pevski koncert. — 21: Koncert iz Prage. — 22.20: Lahka godba. — VARSAVA 17: Popoldanski koncert. — 20.05: Zabaven program. — 20.30: Koncert orkestra in solistov. — 22.45: Plesna godba. — DUNAJ 11: Orkestralni koncert. — 16: Popoldanski koncert. — 18.30: Komorna glasba. — 19.15: Orkestralni in pevski koncert. — 20.05: Operetni večer. — BERLIN 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Popoldanski program. — PRANKFURT 20.30: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — LANGENBERG 16.30: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Večerni koncert. — Lahka glasba. — STUTTGART 15: Popoldanski koncert. — 19.45: Balade. — 20.30: Orkestralni koncert. — Lahka glasba. — BUDIMPEŠTA 12.45: Koncert opernega orkestra. — 16: Pevski koncert. — 18.30: Vojaška godba. — 20.15: Dramski večer. — 22.30: Cigarska godba. — LONDON 20: Prenos večernice. — 21.05: Orkestralni koncert. — RIM 17: Popoldanski koncert. — 21: Večer italijanske glasbe. — STOCKHOLM 19.45: Operetni program. — 21.40: Veseloliga. — 22: Starejša plesna godba.

Kodanj prepóln tujcev

Podoba je, da se je kontinentalni tujski promet letos obrnil na evropski sever. Tako sklepamo vsaj iz poročil kodanjskih listov, ki javljajo, da so doživeli izletniki, ki so se prošli teden napotili iz Nemčije in drugih držav čez Swinemünde in Stettin na Dansko, neprijetno razočaranje. Kakih 1500 pasażirjev je ostalo v danski prestolnici brez strehe. To se pravi, zanje ni bilo prostora v hotelih, kjer bi bili plačali za ležišče in komfort vsako ceno. Kodanjski hoteli so že nekaj tednov prenapolnjeni. Nad 800 izletnikov, ki so prišli iz inozemstva v Kodanj, da bi si ogledali znamenitosti danske prestolnice, se je moralo zadovoljiti z zasilnimi stanovanji, katere so jim ljubezni Danci priredili v gledaliških, kinematografskih in v železniških vagonih na postaji.

Žig Zeppelinove ekspedicije okoli sveta

S takšnim žigom so opremljena vsa pisma in pošiljke, ki jih vozi Zeppelin na svojem sedanjem poletu okoli sveta.

Sunjatsenova glava

Mladi rod pri nas komaj ve, kdo je bil Sunjatsen, kitajski nacionalisti pa znajo brez izjeme, da je moderna Kitajska delo tega preporoditelja. A kakor mnogi minerji, ki so se pozneje povzpeli na visoko mesto v državi, je moral tudi Sunjatsen preživeti velik del svojega življenja v tujini, v emigraciji. In nebeski cesar mu je bil tedaj posebno gorak: razpisal je na njegovo glavo en milijon 250 tisoč frankov nagrade. Sunjatsen je zbežal v London.

Bilo je lepega večera, ko se je Sunjatsen sprehajal z nekimi rojakom po Portlanskem trgu, kjer je v bližini kitajsko poslaništvo. V trenutku, ko je Sunjatsen minil vhod v palačo, pa so se sunkoma odprla vrata in okrog revolucionarjev vrata se je omotala vrva. Nekdo ga je z lasom potegnili v hišo. Tam so ga zvezali, mu zamušili usta in ga posadili v sod, ta-

Ženske vseučilišnične zborujejo

V Ženevi se je vršil v avil tamošnje univerze kongres Zveze ženskih akademikaric, ki je bil do bro obiskan od vseh strani sveta. Na sliki vidimo nekoliko najznačilnejših delegatkin na tem kongresu (z leve proti desni): Indijska delegatkinja: gđ. Gleditschova, predsednica zborovanja; gđc. Schätzelova, predsednica švicarskega organizacijskega odbora; angleška delegatkinja.

W. Lichtenberg:

Mladi medicinec

Morda se bo komu zdel namen mojih vrstic nenavaden; iščem namreč stanovanje za nečaka svoje soproge, kar ni tako preprosto, kakor bi mislil človek na prvi mah. Zato sem si izbral ta način, da mi javnost lahko priskoči na pomoč.

Mladenič študira že tretji semester medicino in je zelo marljiv. Zanima ga izključno le medicinska veda, vse drugo mu je manj vredno in neznamno. Tak sostanovalec je prava dobrota, za kaj koristno je imeti v bližini človeka, ki ve, kako je treba zdraviti razne bolezni. Premislite, kako malo pojma ima lajik o vseh mogočih simptomih nevarnih bolezni in koliko časa zamudi, predn izve, kaj mu je. To ni tako preprosto, kakor bi človek mislil.

Vprašali boste, zakaj ga ne vzamem sam na stanovanje? Tri mesece je stanoval pri nas, a na žalost je posegla vmes kruta usoda. Moja žena se zdravi zdaj v bolnici, tudi jaz se počutim zelo slabo in bojim se, da se mi bližnji zadnji dnevi. Siromak ni imel sreče z našim stanovanjem. Ko mi je zbolela žena, je šel stanovat k neki naši znanki, mladi prijateljini. Toda tudi tja je posegla kruta usoda, nu, kasneje vam povem, kako se je zgodilo.

Da, tako pomirjevalna je zavest, da imate v bližini človeka, ki vam ve razloži vse bolezni. Kolikokrat se nas loti resna bolezen, ko sami še ničesar ne slutimo in ne vemo, in katastrofa je neizogibna.

Teobald, moj nečak, je bil že tri dni v naši hiši. Sedeli smo pri obedu, nihče ni slutil kako nevarnosti; veseli in zadovoljni smo bili, le Teobald me je neprestano opazoval. To opazovanje mi je kmalu postalo neprijetno.

»Teobald, zakaj me tako gledaš?«

»Nič hudega, opazil sem samo, da imaš nabreklino na obrazu!«

»Nabreklino na obrazu? Ničesar nisem opazil. Kaj to pomeni?«

»Nabreklino so simptomi akutne nepritide. Slovensko se pravi temu vnetje ledvic. To je zelo neprijetna in dolgotrajna bolezen. Čuvaj se!«

In jel sem se skrbno čuvati. Ali vam nisem rekel? Ali sem pretiraval, ko sem trdil, da je medicino v hiši veliko vredno? Lahko bi živel sto let in ne bi slutil, da imam znake akutne »nepritide«. Res hvala Bogu, da sem obvarovan te velike nesreče.

Čez nekaj dni mi je moja žena servirala kavo in kakor običajno razlila nekaj kapljic po prtu. »Teta,« pravi Teobald, »tebi se tresejo roke!«

»Seveda,« je odgovorila, nič hudega ne slutite.

»To je »bazedov«, teta simptomi so

zelo zanesljivi!«

Zena se je prestrašila. Vendar dobro je, da vemo, kaj nam je. Koliko desetletij je minulo, ne da bi bila slutila, kako nevarno je bolna.

Bila je zadovoljna, a vendar se je siročica preplašila. Postajala je nervozna in blede in upadla in v naslednjih dneh je razlila še več kave.

Teobald, ki jo je vedno opazoval, je vprašal: »Kaj ti je, tetka? Zelo nervozna si videti?«

»Nič mi ni! Glava me boli.«

»Bolečine imaš v glavi? Ali čutiš hude bolečine?«

»Da, zelo hude bolečine!«

»Tetka, bolečine v glavi! Ne zamerjaj boleznim! Morda je to tumor cerebri.«

»Tumor cere...?«

»Da, tumor cerebri, čir v možganih!«

Tisti mah je posoda zažvenketala po tleh. Teobald je galantno pobiral čepinje in majaje z glavo govoril: »Nu, samo če ni — samo če ni morda celo...«

Pa recite, da ni užitek živeti neprestano pod zdravniškim nadzorstvom. Na primer neznamenit izpuščaj na obrazu. Niti opazil ga ne bi, medicinec pa takoj zapazi vse.

»Striček, izpuščaj imaš na nosu!«

»Da, moj Bog, kdo ga nima?«

»Nu, veš kaj? Lajiku se to zdi malenkost, medicinec pa ve vse. To so

simptomile!«

»Pojdi, nu, pojdi, izpuščaj na nosu je tebi takoj simptom! Smešno!«

Teobald je vzrojil: »Iz tebe govori nevednež. Moj Bog, kako ste lahkomišeln! Z izpuščajem na nosu se prične lupus vulgaris!«

»Za božjo voljo! Lupus vulgaris...«

»Da, da. Lupus! In ne trdi drugič, da izpuščaj ničesar ne pomeni.«

Prav ima. Nikoli več ne bom ničesar trdil.

Grem skozi sobo, kot že nešteto krat in ne opazim Teobaldovih sumljivih pogledov.

Tedajci pa se oglasi: »Napravi še nekaj korakov, striček!«

»Zakaj? Čemu?«

»Ne vprašuj! Ubogaj!«

Ponižno ubogam.

»Še enkrat! Tako, dobro, in zdaj še enkrat,« ukazuje Teobald.

»Ali si kaj opazil?« ga vprašam ves vznemirjen.

»Da, ti imaš čudno, neenakomerno hojo.«

»Kakšen simptom je to?«

»Žal mi je, težko mi je, toda moram ti povedati, da...«

»Govori, kaj je?«

»Tabes dorsalis! Zal. Oslabljenje hrbtnega mozga.«

Pobledel sem.

»Tabes...«

»Da, tvoja hoja te izdaja. A nikar

se tako ne prestraši, vse je ozdravljivo.«

»Ti! Po... po... stu... šaj... kde kdo... se naj... ne... ne... pre... stra... ši... ši...«

»Ti jecljaš, stric!«

»Da! Jec... jecljam!«

»Veš, kaj sklepam iz tega?«

»No, kaj... kaj pa skle... sklepaš?«

»Progressivna paraliza. Stric, čuvaj se. Čuvaj se, samo to ti svetujem.«

Nočem še nadalje poudarjati velikega medicinskega blagoslova pod skupno streho. Upam, da sem vsakogar prepričal o tem. Škoda, da je moja žena kmalu potem resno zbolela in tudi moje zdravje se je zelo poslabšalo. Tako je siromak Teobald izgubil stanovanje pri naju dvéh.

Od nas je prišel k že preje omenjeni dami. Kdo bi pričakoval tolike nesreče! Nama, ki je bila vedno zdrava, vesela in srečna, je čez šest tednov, kar je stanoval pri njej naš Teobald, nenadoma umrla. Povsem nepričakovano in nihče ni vedel pravega vzroka.

Nu, zdaj iščem novo stanovanje. Saj pravim, ljubezniv in izvrsten mladenič je.

Če koga veseli biti stalno v zdravniški oskrbi, mu ga priporočim. Pisarne ponudbe izvolite oddati v uredništvo, kjer imajo moj naslov, in mi bodo vse takoj poslali.

Težnje mestnih, trških in zdraviliških občin

Zveza mestnih, trških in zdraviliških občin za Slovenijo je imela nedavno svoj oblični zbor v Mariboru. Od 27 včlanjenih občin je bilo zastopanih 18. Predsednik Zveze je J. Drofenik iz St. Jurja se je po zdravju spominal odbornikov g. Nennerja (Marenberg) in inž. Ivana Andrejluha (Smar je pri Jelšah), ki sta umrla v preteklem poslovnem letu. Nj. vel. raluje je bila poslana vdanostna brzojavka z čestitko k rojstvu tretjega kraljeviča.

Med poročilom je predsednik opozarjal zlasti na nevarnost, ki preti članicam Zveze z spremembami občinskega zakona od 12. februaria t. l. Odbor zveze se je po svoji seji dne 31. maja t. l. ogledal pri velikem županu v Mariboru, kjer se je sicer naglašalo, da trenutno ni resne nevarnosti, da bi se mestne in trške občine združile z okolinskimi, dobil pa je vtis, da so razni lokalni uradni krogi za tako spojitve. Odbor je soglasno sklenil, da se pošlje v Beograd posebna deputacija, ki naj bi informirala merodajne beografske kroge o težnjah Zveze. Ker zaradi raznih ovir ni mogla od potovati deputacija, je odpotoval v Beograd predsednik Zveze, ki je bil sprejet v ministruv notranjih zadev pri pomočniku ministra dr. Laziča, pri načelnikih dr. Katiču, dr. Svetku in dr. Pirkmayerju, potem pri ministru za trgovino in industrijo in njegovem pomočniku, v ministruv prometa, kjer je oddal obširno spomenico, pri tajniku vladnega predsednika in pri podpredsedniku vlade. Povsod je poročal o kulturnem, gospodarskem in socialnem pomenu občin, ki so včlane v Zvezi. S temi poročili je podpiral prošnjo, da se ne bi zakon od 12. februaria izvajal v Sloveniji, dokler se ne nveljavi nov občinski zakon. Pomočnika notranjega ministra je še posebej prosil, da bi bila pozvana v anketo za občinski zakon tudi zastopnika Zveze.

To je bilo tudi obljubljeno. Tajnik g. Baukart iz Lutomerja je poročal o treh sejah, ki jih je imel odbor v zadnjem poslovnem letu. Na teh sejah se je pripravil material za posredovanje in vloge ter za spremembo pravil. Vse zaključke teh seji je Zveza razposlala svojim članicam. Občni zbor je soglasno odobril vsa poročila, izrek predsedniku in tajniku zahvalo za delovanje, blagajniku pa absolutorij z zalivalo. Novi odbor Zveze tvorijo: predsednik g. J. Drofenik (St. Jurij), podpredsednik g. dr. Boštjan Schaubach (Slovska Bistrica), tajnik g. Jan Baukart (Lutomer), blagajnik g. Ed. Loschnigg (Smarje pri Jelšah), odborniki gg.: dr. Milan Gorišek (St. Lenart), Rado Jereb (Konjice), Ivan Veselič (Ormož), Matja Goričar (Mozirje), Ternek (Marenberg), namestnik Spianček (Rog. Slatina) in dr. Boeccio (G. Radgona). Članarina se je določila v sedanjih višini (300 Din letno).

Uničevanje planinske flore

Te dni je mestni dohodarstveni uslužbenec na kolodvoru po prihodu opoldanskega kamniškega vlaka pregledal košaro neke kmetice iz Klemence. Ko je odgrnil prtič, se je kar zasrebrilo svežih planinik, povezanih v šopke. Bilo je nad 100 šopkov povprečno po 5 planinik in nekaj večje rododendrona. Ko je vprašal kmetico, odkod ji to cvetje in kaj namerava z njim, je povedala, da je planinike nabrala v domačih Kamniških planinah in da bi rada šopke razpečala. Zatrjevala je, da še ni nikdar slišala, da bi bilo trganje planinik prepovedano. Večina cvetov je bilo prav lepih in so se nekateri držali korenin. Za 500 lepih izbranih cvetov je bilo odtrganih gotovo še enkrat toliko cvetlič, kar pomeni veliko škodo za našo planinsko floro. Uničevalce planinske flore pa najdemo tudi med turisti. Tako je prišel pretečni teden na kolodvor

v Bohinjsko Bistrico neki Dunajčan, ki ima na Bledu svojo vilo, z velikim šopkom najlepših planinik. Natrgal jih je v Triglavskem pogorju in ko jih je nosil skozi Bohinj, ga ni nihče ustavil. Šele na kolodvoru so mu nameravali povedati, da je trganje planinskih cvetov prepovedano, a jo je možakar odkuril. Ljubljanski turisti, ki so bili pretečni teden na Črni prsti, pripovedujejo, kako italijanski granarji trgajo na naši strani planinike ter jih v velikih šopkih odnašajo preko meje. Takih in podobnih primeri pričajo, da se smatra pri nas zakon za zaščito cvetja za nekaj nepotrebnega in da ne bo več dolgo, ko bodo zavladale razmere, kakor so bile pred njegovo razglasitvijo.

Malop se ta zakon izvaja in še pri tem se dogajajo razne napake, ker se premalo upoštevajo vse okoliščine trganja planinskega cvetja. Tudi to še ni dovolj jasno, katere planinske rastline bi se mprale v prvi vrsti štiti. Tako se mnogi razburjajo zaradi trganja narcis. Teža cvetja pa je na Golici toliko, da prav nič ne škoduje, če eno leto vse potrajajo. Kmetije bi bili še veselji, kajti narcise se silno hitro zasejejo in uničujejo travo. Nadalje pa trganje narcisam prav nič nič ne škoduje, ker tihih korenin, čebulice globoko v zemlji in jih je kaj težko izpuliti. Prav tako je z rododendronom, zlasti v višjih legah, kjer so cele prode pokrite z njegovim gostim grmičjem.

Veliko pozornost pa bi bilo treba posvetiti planinskemu svišču — encianu. Lepo modro cvetje radi trgajo turisti, ki pa ne povzročajo škode. Največ planinskega svišča uničijo razni padarji, ki kopolejo korenike, ker navadno encijan zamenjujejo z rumenim. Skrajni čas bi že bil za smotreno zaščito planinske flore in za pouk po deželi, kaj se sme trgati in prodajati in kaj ne. Vse one, ki zakon vedoma kršijo, bi morala zadeti stroga kazen. Posebno strogo naj bi bilo prepovedano uničevanje naših lepih planinik.

Sokol Otvoritev Sokolskega doma na Mirni

se vrši v nedeljo 18. avgusta ob priliki okroglega zleta novomeške sokolske župe. Vrli brajre in sestre na Mirni so storili vse, da bo otvoritev izpadla čim slovesneje, saj bo obenem tudi proslava desetletnice obstoja društva, ki je uspešno delovalo, kolikor so mu dopuščale razmere. Zlasti se je pridelilo zelo mnogo iger, pa tudi nekaj javnih telovadnih nastopov se je vršilo med tem časom, četudi ni bilo celo to dobo na razpolago nobenega planinskega lokala za društvene svrhe. — Dom je postavljen ob velikih žrtvah posameznih članov, zato pa je danes Mirna ponosna na svoj Sokolski dom, ki ga čuva ogromni sokol - ptica, delo domačega umetnika, ki tehta 640 kg in meri z razpetimi peruti nad 3 in pol metra. — Tudi v finančnem oziru je društvo le malenkostno veelo najelo za zgradbo lastnega krova, ako pa bo priveden 18. t. m. dobro uspela, se bo tudi ta dolg zmanjšal. Za sokolska društva je dovoljena polovična vožnja po železnici, na razpolago bodo avtobusi; skratka, Mirnani pričakujejo velikega obiska Sokolstva in njegovih prijateljev, da se skupno z njim poradujejo ob otvoritvi lastnega Sokolskega doma. Zdravo!

Sokolsko društvo na Jesenicah je krepko pri delu za svoj lastni krov. Pred leti se je moralo z nadaljevanjem gradbenih del prekiniti radi gospodarskih razlogov, sedaj pa vse kaže, da bo v nekaj tednih stavba pod streho. Dom bo obsegal prostorno telovadno dvorano, ki bo opremljena tudi z praktičnim in velikim stalnim gledališkim odrom ter vsemi stranskimi prostori. Poleg doma pa bo tudi prostorno letno vežališče, kjer bo prostora za društvene in večje nastope.

Dopisi

ZG. KUNGOTA. V Mariboru se dobi goveje meso po 12-18 Din kg, a pri nas se prodaja še dalje časa govodina brez ozira na kvaliteto po 20 Din kg. Merodajno oblastvo prosimo, da napravi v tem pogledu red.

RADOMLJE. Po požrtvovalnem delu smo si ustanovili zelo potrebno gasilno društvo, ki bo imelo jako obsežen delokrog. Društvo ima novo motorno brigadno najnovejšega sistema, da bo tako k svojih nalogi. Jutri bo brigadna blagoslovljena in bo blagoslovitev zvezana s slavnostjo in veliko veselico na vrtu župana g. Pavlina. Fantje in dekleta in vsi drugi so se z največjo vne- mnom potrudili za to prireditve. Slavnostni odbor je najboljšje poskrbel za dobro zabavo in okrepilo. Prijatelje našega kraja in gasilstva vabimo k tej prireditvi ter jim jamčimo za najgostoljubnejši sprejem. Po- setniki imajo dobro železniško zvezo in tudi avtobuse.

BLED. Oblastni odbor se opozarja, naj posveti več pozornosti tudi Krekovi cesti na Bledu, ki vodi v prelepi Vintgar. Ta pot, ki je prehodijo dnevno velike množice letoviščarjev in izletnikov, da si ogledajo krasoto Vintgarja, je v zelo slabem stanju in potrebuje takojšnjega popravila. V lepem vremenu namreč avtomobili in vozniški zdigujejo cele oblake prahu in slabem pa okrog obične ljudje in vozila v blatu. Skropi se ta cesta nikoli, posipaje malokdaj in zato je toliko prahu in blata. Ob tej cesti je več vil, ki so zasedene po letoviščarjih, ki se zelo pritožujejo, da morajo tu plačati isto zdraviliško takso kakor v vilah ob jezeru in ob cestah, ki so dobro okrepiljene in razsvetljene. V interesu tujškega prometa je, da oblastni odbor čimprej ukrene vse potrebno glede te zelo zanemarjene ceste. — Letoviščar.

CENE MALIM OGLASOM: Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Ce naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Ce pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičečo se mafih oglasov naj priloži v znakmah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM: Diakinja sprejme na hrano in stanovanje boljša obliki v Celju, Beljak, Celje, Prešernova ulica 3. 27496

Več parov velikih golobov poceni prodam. Poizve se pri peku, Zvezarska 4. 27521

Službo dobi Vajenca ki mi bil ob svoji hrani, sprejme krojaška vrhinja, Josip Pogačnik v Radovljici, kovanje je nasledil po- pudba. 27186

Iščem vzgojitelja za dobroga srednjšolsca nižjih razredov, ki bi prevzel popolno skrb za vzgojo (sojalno in razvedrilno) štijaka. Vzgojitelj naj ob- vlada perfektno nemščino in po možnosti francoščino. Prednost imajo reflektanti (aktivni ali upokojeni pro- fesorji, profesorji kandidati), ki imajo prakso v individualni vzgoji mladine. Eventualno je stanovanje v domači hiši za vzgojitelja na razpolago. Ponudba na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Odliten pedagog«. 27545

CENE MALIM OGLASOM: Ženitev in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upo- slati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priob- čujejo. Št. ček, rač. pri Pošti, hranilnici v Ljublja- ni, 11842.

Lepo sobo s hrano oddam v sredini mesta gospodini, Poebenh vohod, elektrika, kopalnica. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27519

4 pse dve psiček Becharadine, 8 tednov stare, izvetne ča- vanje prodam. Kdor se za- nima, naj se zamudi ugode- ne prilike Naslov: M. Leit- geb, Jurčičev trg 3. 27535

Več pomočnikov Seizmanov sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Postina in pridne«. 26310

Priljetno žensko pošteno in zanezaljivo, sprej- mem za vodstvo gospodinj- stva v kavarni. Vajenca mo- ra biti veega dela. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27504

Avto-Fiat 501 Stridesen, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. »Alko«. 27474

Lepo sobo s hrano oddam v sredini mesta gospodini, Poebenh vohod, elektrika, kopalnica. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27519

4 pse dve psiček Becharadine, 8 tednov stare, izvetne ča- vanje prodam. Kdor se za- nima, naj se zamudi ugode- ne prilike Naslov: M. Leit- geb, Jurčičev trg 3. 27535

Kovaškega učenca močnega in pridnega sprej- mem takoj Franc Kranj, kovač, Sv. Jurij ob Južni Selenici. 27508

Šofer s kaveljico, volič povzra, dober in tresh vovrat, s izkazom sprejel, se sprej- mem. Naslov v ogl. oddel- ku »Jutra«. 27481

Motorna vozila Avto-Fiat 501 Stridesen, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. »Alko«. 27474

Kupim Kovaško ognjišče (Feldschmidde) kupim. Nas- lovlj in oglašnem oddelku »Jutra«. 27536

Stroj Stroj drobilnik za sadje in dva mala kolia za kabanje šganja poceni prodajam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 27473

Priljetno žensko pošteno in zanezaljivo, sprej- mem za vodstvo gospodinj- stva v kavarni. Vajenca mo- ra biti veega dela. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27504

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Manufakturist dobro izvehan, perfekten engrosist, zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, z do- brimi referencami, vojašične prost, dobi takoj službo. — Ponudbe pod šifro »Manu- fakturiste na oglašni odd. »Jutra«. 27479

Manufakturist dobro izvehan, perfekten engrosist, zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, z do- brimi referencami, vojašične prost, dobi takoj službo. — Ponudbe pod šifro »Manu- fakturiste na oglašni odd. »Jutra«. 27479

Manufakturist dobro izvehan, perfekten engrosist, zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, z do- brimi referencami, vojašične prost, dobi takoj službo. — Ponudbe pod šifro »Manu- fakturiste na oglašni odd. »Jutra«. 27479

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Trgovski potniki Potnike za razpečevanje manufak- turnega blaga privatnim etrankam na obroko takoj sprejemam. Zelo dober za- sluzki Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27517

Michel Zévaco

201

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman

Tedajci pa je blesčava ponehala. V cečici je bilo še vedno svetlo, a ta svetloba je bila vsaj znošna. Nenaden puh svežega zraka je odnesel smradove, ki so polnili ječo, in mraz se je umaknil blagi, prijetni toploti.

Jetnik je takoj začutil dobrodejni vpliv te izpremembe. Prestal je hropsti, njegovo dihanje je postalo spet pravilno, vse težave so mu odlegle. Mrzlica, ki ga je tresla, se je prelila v nekakšno odrevenelost in ta v dremotico, ki ni bila ne omama ne jasna zavest.

To je bilo kaj malo. A vendar je bilo zboljšanje v primeri z njegovim pravkaršnjim stanjem.

Rekli smo, da se je bil zavalil po tleh. Če naj se izrazimo še bolj točno, moramo zapisati: zleknil se je bil na svoj plašč.

Zakaj vzlic vročini se je tudi tu zakotal v plašč in se ni hotel ločiti od njega. Ta fantazija je trajala pri njem že izza tiste čudovite, prve in poslednje gostije v samostanski obednici.

Med obedom je imel plašč ves čas na sebi in ga od tistih dob ni bil odložil niti za trenutek.

Vrta brata Caharija in Baptist sta bila opazila to čudno muho, a nista ji prisojala kake posebne važnosti. Kakor smo videli po Baptistovem poročilu, sta bila prepričana, da v jetnikovi glavi ni več vse v redu. Njegovo trdovratno zavijanje v plašč je bilo po njunem mnenju muha norca. In ko sta danes prišla po Pardaillana, da ga odvedeta v njegovo novo celico, in se je ta odpravil s plaščem okoli ramen, nista videla v tem ničesar sumljivega.

Sicer juna pa ni bil ničče ničesar naročil zastran tega oblačila. Res je seveda, da tudi sama nista bila nikomur ničesar omenila.

Ko se je Pardaillan osvestil, je odložil plašč, zgrnil ga, sedel nanj in se naslonil na zid. Pogledal je okoli sebe; njegovo oko ni bilo več tako živahno kakor pred dvema tednoma, a tudi o nedavni blaznosti ni bilo več sledu. Zraven sebe je zagledal cel hlebec kruha in poln vrč vode.

Po tem bi se dalo sklepati, da je trajala njegova muka dan ali morda celo dva, ker so mu bili prinesli novo hrano, ne da bi bil kaj opazil. Vzel je suhi in trdi kruh ter ga pogoltnil malone vsega. Nato je popil skoro tri četrtine vode.

To siromašno kosilo mu je vrnilo nekaj moči. Telesno krepčilo je popravilo tudi njegovo duševno stanje. Jel se je jasneje zavedati svojega položaja. Pogled, s katerim je opazoval novo okoličilo, je bil začuden kakor pogled človeka, ki se ne more in ne more osvestiti, kje je.

Tedajci pa je začel nekje na levi rezek flesk, kakor da se je sprožila skrita vzmet. Pogledal je tja. Rezilo, široko kakor dlan, skoro dva črevlja dolgo, ostro kakor britev in koničasto kakor šivanka, z obliko dokaj podobno srpu, je bilo v višini njegovih prsi pogledalo iz zidu. Ko je šinilo mimo njega, se ga je dotaknilo. Za las bolj na desno pa bi bilo po njem: rezilo bi ga bilo predrlo...

Pardaillan, kakršen je bil še pred nekaj dnevi, bi bil vzel ta nevarni pojav brez začudenja na znanje; ne bil bi mu šel do živega. A joj! tega Pardaillana z demantnim srcem ni bilo več. Neznosne muke, ki jih je trpel skoro že dva tedna, in zagonetni otrov, s katerim so mu bili zavdali, vse to je bilo napravilo iz njega človeško krpo. Popolnoma blazen morda še ni bil, a bil je tik pred pragom blaznosti.

Ko je zagledal ta srp, ki je šinil tako blizu mimo njega in bi ga bil skoro prebodel, ga je izpreletel živčen trepet in ne da bi pomislil na to, da se mora umakniti, je ves prepaden zakričal: »Ho!« A v istem trenutku je tlesnilo tudi na nasprotni strani. Jetnik se je z izrazom neizrekiljive groze skrčil v dve gube in iz ust mu je udarilo turobno, zategnjeno tuljenje, podobno tuljenju psa, kadar čuti smrt. Na njegovi desnici se je bilo pojavilo novo rezilo; in kakor ono, je šlo tudi to tik mimo njega.

Tako je za hipec obtrepetal med srpoma, ki sta štrlela iz stene obkraj njegovih prsi, podobna polovicama ogromnih škarij, pravljajočih se, da ga prerežejo na dvoje. In tisti mah se je prikazal nad njegovo glavo še tretji srp, čigar rezilo je gledalo navzdol, kakor da ga hoče preklati po dolgem.

Kak čudež se je zgodil, da ga je tudi to rezilo zgrešilo? Nekdanji Pardaillan bi si bil gotovo neutegoma zadal to vprašanje.

A sedanjí Pardaillan se ni vprašal ničemer, le njegovo tuljenje je postajalo čedalje glasnejše, čedalje bolj žalostno in bolešno. Vse, kar je storil, je bilo to, da se je iz nagona sebeohrane jadno odmaknil od peklenkega zidu. Vodoravna srpa sta mu bila tako blizu, da si je pri tem narezal telovnik. Res srečo je imel, da se mu ni nobeno obeh rezil zadržalo v živo meso.

Pardaillan je počenil na sredo celice, meneč, da je tukaj varen. Toda že se je jel pojavljati srp za srpom, z desne, z leve in izpod stropa, z vseh strani: kamorkoli se je ozrl, povsod so lezla proti njemu jeklena rezila in nihala drugo proti drugemu, kakor bi iskala žrtve, da jo zajamejo medse in jo razsekajo na kose! Ves tesni prostor se je napolnil s tleskanjem njihovih vzmeti. To tleskanje se je naposled izpremenilo v ropot, ki je glušil ušesa in rezal v možgane...

KHASANA

PUDER

Nesluten čar

skriva srčkana mala škatljica z odlično dehtečim »Khasana-pudrom«, ki je tako priljubljen po svoji nežni in nadvse fini osobitosti. Teintu očuva negovano svežino s praškasto finim bisernatim slojem v prahu, vročini in mrazu. Občutljiva koža rabi zato večkrat na dan ljubki in diskretni »Khasana-puder«.

Sklepišče za SHS: Jugopharmacija d. d. Zagreb; oddelek: Kosmetika

DR. M. ALBERSHEIM
FRANKFURT A. M. - LONDON

Dobri se povsod!

„Hermetic“

najboljše

steklenice

za konzerviranje sadja

dobavlja

„Čehostaklo“

Ljubljana, Komenskega ulica 20

Wizard

Boleče in ploščate noge, težko hojo si prepričate z

Wizard vložki,

ki so brez kovine, zelo prožni, in ne kvarijo čevljev.

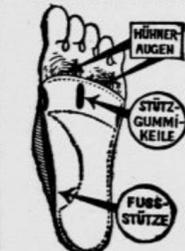
Brezobvezno se jih lahko ogleda in tudi pomeri.

WIZARD NOGAVICE za krčne žile, brez gume, zelo zračne in trepežne, se lahko perejo.

Dobijo se v trgovini s čevlji

Franja Snaj

Ljubljana, Prešernova ulica 30.

Lutz in Monolit peči

Šamotež najcenejša, prvovrstna Šamota za peči in štedilnike

Elektromotorji **Conz Altona Bahrenfeld**

Ing. **GUZELJ**, Ljubljana VII.

Jernejeva cesta št. 5 Telefon št. 3252

Pohištvo, najmoderneje izdelano, vse iz vezanega in zajemčeno suhega lesa, kupite najceneje pri tvrdki:

I. REPŠE, Ljubljana, Dvorni trg 1.

Kostanjev taninski les

in smrekovo skorjo

kupujem stalno najugodnejše

Ernest Marinc, Celje

Zrinjskega ul. 4. — Telefon 136.

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola

I. GABERŠČIK, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova c. št. 52. Praktični in teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Tečaji permanentni. Podučujem tudi privatno.

„ISOL“

izborno učinkujoče in najzanesljivejše sredstvo za izolacijo zidovja proti vlagi in vodnemu pritisku, za izsušitev vlažnih sten, tal i. t. d. — Dobiva se v trgovinah z materialnim blagom, barvami, železino i. t. d.

Glavna zaloga za Jugoslavijo:

Ljubljanska komercijalna družba
Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

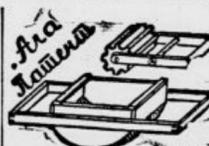
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Nakup

»Hortus« tvornica konzerv v Zagrebu, Paromlinska cesta, kupi

1000-1500 kg brusnic (Preiselbeeren)

Pismene ali ustne ponudbe naj se pošljejo na tvornico.

ALA

»Patent Konrate

»ALA« aparat za pasiranje paradižnikov.

Dobite ga v vsaki boljši trgovini z železnino in pohištvo. — Proizvaja ga: **Braća Lenard, industrija metalne in drvene robe, Subotica.**

Sprejemem
dobrega delavca
za Raschel stroj

Nastop takoj.

Trikotaja „Nada“
Beograd,

Kralja Petra trg 74

DAME IN GOSPODJE!

Velika izbira vseh vrst nemških in francoskih gumi steznikov, gumi nogavic za bolne noge in krčne žile, trebušni pasovi iz najfnejšega blaga pred in po porodu. Za gospode gumijski trebušni pasovi (Mars-Gürtel). Pri posebnih slučajih se izgotavlja tudi po meri. Samo pri tvrdki

G. Besednik in drug

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 5.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Naš preljubi, nepozabni soprog, oče, ded, praded in stric, gospod

Anton Panholzer

vpokošenec drž. železnice

nas je 15. t. m. ob 9. zvečer za vedno zapustil. Pogreb predragega bo v soboto, dne 17. avgusta 1929 ob 5. uri pop. od doma žalosti, Miklošičeva cesta 28 na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša za dušnico se bo darovala v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1929.

Globoko žalujoče rodbine:
PANHOLZER, HÄUSLER, HEIDEGGER.

Originalno Jugobanal-patent-moko

proizvajajo jedino

ZJEDINJENI PAROMLINI D.D. BJELOVAR

VARUJTE SE IMENUSLIČNIH POTVORB!